

СКАЛА ВІКІВ
Ніщої підвалини ні
хто неможе заложити.
Викуп За Всіх

"СТОРОЖЕ! ЯКА ПОРА НОЧІ?"
"Нодходить поразок, та ще ніч" Іса. 21.

WATCH TOWER AND HERALD OF CHRIST'S PRESENCE
(Ukrainian Edition)

VOL. I November 1st 1924 No. 11

Року Божого 6052 November 1, 1924

ЗМІСТ

Другий прихід нашого Господа І. Христа	167
Щодня пророку	167
Своєї приходу нашого Господа	169
Марнотрагний сир	179
Чоловік спить зроду	181
Слова до розважування	184
Соборний Намет або Снина Завіту	181

„Став же я немаче на варті і, стоячи мов би на башті, роздумував, що скаже він мені, що відповість на мою жалобу.“ — Аввакум 2:1.

© WTS&TS

На землі переполох народів у заколоті, як зареве море та філі [визбури, невдоволені маси]. І смертіють люде від страху та дождання того, що приде на поселеню [на всіх людей]: сили бо небесні [нервов] захитаються... Як побачите, що се стається, злайте, що Царство Боже близько... Випростуйтеся і відіймайте голови ваші, радуйтеся, бо наближилось виконання ваше. --- Євангеліє: Маттея 24:33; Марка 13:29; Луки 21:25-31.

СЕЙ ЖУРНАЛ І ЙОГО СВЯТА ЦІЛЬ

СЕЙ журнал служить головно на се, аби подавати пояснення до св. Письма і поучення з него. Заложений (1884. р.) в англійській мові, аби ширити науку Ісуса Христа, він не тільки допомагає дітям Божим при студійованню св. Письма, але також... ас. ний товариство має свої конвенції, повідомляє о приході представителів Товариства та звичай „пильгримів“ і годас засти з конвенцій.

Наші так звані „Веряські ленції“ подають і пояснюють в приступний спосіб „ВИКЛАДИ СВ. ПИСЬМА.“ видані товариством і є дуже помічні всім тим, хто хоче досягнути почитний ступень т. зв. „Вері Деї Міністер“ (В. Д. М. — V. D. M.), що означає: Слуга Слова Божого.

Сей журнал боронить головно сеї єдиної і правдивої підстави надії Християн, котру загально всі відкинули, іменно ВИНУП (відкупленс) дорогоцінною кровю (смертю) „чоловіка Ісуса Христа, що дав себе га ВИНУП (як відповідку ціну) за всіх“ (1. лист Петра 1:19; 1. лист до Тимотея 2:6). Будуючи отже на тим певнім фундаменті: золото, срібло і дороги каміня-жемчуги слова Божого (1. до Коринтян 3:11-25; 2. Петра 1:5-11), дальшею цілею сего журналу є показати всім: яка є спільність таї-ни, котра була укрита в Бозі... „щоби тепер обьявилась через Церкву слава премудрости Божої“ — „котра в інших родах (віках) не була обьявлена сином людським так, як тепер є вона обьявлена.“ — до Ефесян 3:5-10.

Сей журнал є незалежний від всіх партій, сект або віросповідань, яких свої каторжники люди: а старасться кожне своє слово підпорядкувати у всім під волю Божу в Христі, як учить сего св. Письмо. Дятого може сміло говорити і розбирати ко-жде слово, яке голосив Ісус, — відповідно до сего, як нам Бог уділить своєї мудрости порозуміти Його слово. Наше стано-влює не є догматичне, але певне; бо що знаємо, се твердим, маючи сильну віру в Божі обітници, які є певні. Ми є як ті слуги, котрі виконуємо Його службу; дятого рішене наше, що має бути поміщене в сім журналі а що ні залежить від сего, як ми розуміємо Його волю, науку Його слова, аби стріпляти Його людей в ласці Божій і в знанню. Тому не тільки просимо наших читачів, але домагаємось від них, аби досліджували кожне написане тут слово при помочи неомильного слова Божого, і тому для легшого провірення наводимо звичайно голос і стих з Пророків і Апостолів.

СВ. ПИСЬМО ВИРАЗНО І ЯСНО УЧИТЬ НАС:

ШО ЦЕРКВА — се „храм живого Бога,“ се особавше „діло рук Його:“ що булава її відбувалася через цілий Євангельський лік. — се є від часу, як Ісус Христос стався Відкупителем цілого світа і Угольним каменем сего храму. Через сей то храм, так 3:16.17; до Ефесян 2:20.22; 1. Мойсея 28:4; до Галат 3:29.

Шо хто в тім часі увірить в ЖЕРТВУ ХРИСТА ЗА ГРІХ і посвятиться Йому, сего буде Він неаче обтисовати, дпаповувати і вигладжувати, а скоро буде готовий і докінчений остатній з тих „живих камінів“ з „вибраних і дорогих,“ тоді великий Майстер-Учитель згромадить їх разом при першій воскресенню. Тої ся Церква буде наповнена Його славою і станеться місцем стрі-чи між Богом а людьми через цілих тисяч літ. — Оакрите 15:5-8.

Шо поставою наші так ля Церкви, як і для світа є се, що „Ісус Христос з ласки Божої пожив смерти за „всіх,“ стався „винуюм за всіх“ і, що Він буде „правдивим світлом, що просвічає КОЖДОГО ЧОЛОВІКА, що приходить на світ“ у „власти-сїм на се часі.“ — до Жидів 2:9; Йоан 1:9; до Тимотея 2:5.6.

Шо надією Церкви є, що вона буде такою, яким є її Господь, буде „бачити Його таним, яким Він є,“ буде „учасником Бо-жої природи“ і буде мати участь в Його славі, як Його співнаслідник. — 1 Йоана 3:2; Йоан 17:24; до Рим 8:17; 2 Петра 1:4

Шо в теперішнім часі Церква, святі мають себе висосналяти, усвершити до служби в безучастности; мають розвинути в собі „всїм“ заску; бути свічками Божими перед світом і приготувати себе на царів і священників в будучих віках. — до Ефесян 2:10; Маттей 24:14; Оакрите 1:6; 20:6.

Шо члїя світа лежить в благословеннях, о котрих звязуються і отримують всі люди через Царство Христа, що буде тревати тисяч літ. Всі, що схотять бути послужні законам і їх виконати, отримають з рук свого Відкупителя і прославленої Церкви все те, що Адам утратив, а всі уперті в заїм і непоправні будуть ЗНИЩЕНІ. — Дїяння св. Апостолів 3:19-23; Ісаїя 35.

WARTOWA BASHTA

Published by WATCH TOWER BIBLE & TRACT SOCIETY,
18 Concord Street, Brooklyn, N. Y.
Yearly Subscription Price: United States, \$1.00; Canada and
Miscellaneous Foreign, \$1.50.
Entered as second-class matter February 14, 1924, at the postoffice
at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

(Сей журнал виходить в кількох мовах)

РЕДАКЦІЙНИЙ КОМІТЕТ: Сей журнал виходить під надзором комітету, в склад котрого входять: J. F. Rutherford, W. E. Van Amburgh, J. Hemery, C. E. Stewart, R. H. Barber. Кожний артинкул уміщений в англійським журналі читає і удо-брає найменше трьох його членів.

Передплату в Сполучених Державах можна посилати Моні орде-рами або через Експрес компанію або банковими дрефтами. З Канади і прочих країв треба послати передплату Міжна-родним поштовим переказом.

ПЕРЕДПЛАТА на рік вносить: в Сполучених Державах \$1.00, для Канади і прочих країв \$1.50.

Грошові моні ордери треба адресувати так:

The Watch Tower 18 Concord St., Brooklyn, N. Y.

Са число має 20 сторін і тому коштує 10 ст. ля всіх.

УВАГА ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ: В нас є такий звичай, що не вислаємо спеціального потвердження, що отримано належність, ані не повідомляємо, що передплата скінчилася, тільки зазна-чуємо се побіч адреси.

Для бідних, що не можуть заплатити за наш журнал, а хочуть його читати, вислаємо даром, если о се попросить.

Повідомляємо, що від 25-28. грудня відбудеться в Нью Йорку чотири дневна конвенція. По більшшї інформації просимо удава-тися на адрес: Й. Пилипів 531 E. 11-та ул. Нью Йорк, Н. Й.

Повідомляємо, що від 25-28. Грудня відбудеться конвенція в-

мюрорських братів в Кайівланді в салі Пребу... 5288 E. Бродвей улиці. По більшшї інформації писати до: бр. К. Свейрд 3439 Індепенденс Роад, Кайівланд, о.

Повідомляємо, що бр. Д. Хомин вїзїздає на конвенцію до Ві-ніпегу і перебуде в Канаді до кінця місяця. Эдначе всякі ко-респонденції буде можна гальше залагажувати через офіс.

Повідомляємо, що вже вийшла з друку книжка: „МІЛІОНИ З ЛЮ-ДЕЙ ТЕПЕР ЖИЮЧИХ НІКОЛИ НЕ ПОМРУТЬ“. Стор. 128, ціна 25. цнт. Се новий перовід сеї книжки. Мова легка до читання, кожному зрозуміла. Обговорює найважшїші питання сучас-ного і незалежного часу.

ДОРОГА БРАТА Е. ЗАРИСЬНОГО

Бр. Е. Зариський дасть публичні і духові виклади в сих місцях:
Edmonton, Alta, Nov. 26-Dec. 1 Medicine Hat, Alta. " 11
Leduc, Alta. " " 2 Maple Creek, Sask. " 12-14
Calmar, Alta. " " 3 Moose Jaw, Sask. " 15-16
Westakwin, Alta. " 5 Regina, Sask. " 17
Calgary, Alta. " 7 Young, Sask. " 19
Rosedale, Alta. " 9 Waukeaw, Sask. " 21-28

ДОРОГА БР. Д. ХОМЯКА

Winnipeg, Man. Nov. 8, 9, 10, 11 Steno, Sask. " " 24
W. Selkirk, Man. " " Nov. 12 Sturgis, Sask. " " 26
Gonor, Man. " " " 13 Canora, Sask. " " 28
Chalfield, Man. " " 14, 15 Mitchellview, Sask. " " 27
Fisher Branch, Man. " " 16, 17 Clair, Sask. " " 28
Pleasant Home, Man. " " 18 Waukeaw, Sask. Nov. 20, Dec. 1
Portage La Prairie, Man. " 19 Edmonton, Alta. " Dec. 6, 7, 8
Yorktown, Sask. " " 20 Rensselaer, Sask. " " 10
Wroxton, Sask. " " 21 Brandon, Man. " " 11
Canora, Sask. " " 23 Winnipeg, Man. " " 12, 14

Проситься Братів з Сполучених Держав і з прочих країв, аби у всіх справах, чи то нижок чи журналу адресували так:

WARTOWA BASHTA

18 Concord St Brooklyn, N. Y.

ВІСТНИК ПРИСУТНОСТІ ХРИСТА І ВАРТОВА БАШТА

Рік I.

Падляст-November -1, 1924

Ч. 11

ДРУГИЙ ПРИХІД НАШОГО ГОСПОДА ІСУСА ХРИСТА

ЦІЛЬ ЙОГО ПРИХОДУ І СПОСІБ, В ЯКИЙ ВІН ПРИХОДИТЬ

ТАК світська як і церковна історія годяться з тим, що около 1. року Р. Х. народилося в Вєфлєсмі дитя, назване опися Ісус. Що він вирісши став великим Учителем; що фарисеї і священники розпняли його на хресті, і він умер; і що християнська релігія оснований на науці сего великого Учителя, Ісуса Назаряннина.

Біблія говорить нам, що Ісус з Назарету, маючи 30 літ, охрестився в Йордані; що він вибрав собі 12 апостолів, котрі неначе ученики училися від него і ходили з ним три і пів року. Біблія учить, що його воскресенне було наперед предказане пророками; і що третого дня по своїй смерті він воскрес з смерті. Сорок днів опися він вознісся на небо, а 10 днів пізнійше його вірним ученикам був даний святий дух. Біблія учить нас, що сі ученики вижидали з довірем, що Господь Ісус прийде вдруге на землю і в своїх листах, посланнях, до Церкви говорили часто о сім приході і потішали ним вірних.

Кожний, що читав і вірить в Біблію, мусить признати, що те все є правдою. Дятого, що Біблія, св. Письмо, доказає переконуючо, що Господь Ісус прийде вдруге, тому уважаємо за свій обовязок виложити, в якій цілі Ісус Христос приходить вдруге на землю, в який спосіб і коли.

ЦІЛЬ ДРУГОГО ПРИХОДУ

Другий прихід нашого Господа Ісуса люди дуже мильно розуміли. Се сталося по причині ложних наук, які засіяв сатана, а опися його земські представителі се дальше розширили. Сі ложні учителі через довгі століття вбивали людям в голову, що Бог є їх великим і страшним ворогом, котрий кожного, на кого впаде його гнів, посилає по смерті до великого озера повного огню і сірки, де грішник мусить терпіти вічні муки. Вони також учили, що Христос прийде ще раз і в протягу 24 годни позбирас всіх людей на Йосафатову долину, і розділить їх: одних на право, других на ліво. Тих, що по правій руці, буде мале число, і їх візьме до неба, а всіх решта вивне до озера палаючого огнем і сіркою. Розуміється, люди так навчені не хотіли і чути о другім приході Господа Ісуса.

Інші знова учили, що Господь прийде вдруге на землю на се, аби її спалити на шкварок і знищити на ній всі живучі сотворіння, з виїмкою святих, котрих забере в яесь етеричне місце. Ся наука не могла також промовити людям до їх чувства справедливости, і вони на саму згадку о таким приході відверталися і не хотіли слухати. Сі науки є не тільки фалшиві, но у великій мірі дуже ображаючі Бога Єгову і Його возлюбленого Сина Ісуса Христа.

Земля ніколи не буде знищена огнем. Бог сотворив її на се, аби на ній люди жили. Він прирік, що земля буде стояти на віки. (Ісаія 45:12,18; Екклезіяст 1:4) На другім місці Бог каже, що земля є дана для людей. (Псаал. 115:16) Отже одинокое розумне заключенне, що Бог, коли сотворив сю пречудну планету, котру називаємо землею, і коли дозволив її, що з століттями стала ще раз красою, не схоче її знищити і певно не знищить її.

На потверженне своїх фалшивих наук вони часто понакикують на слова Апостола Петра, котрий таке сказав: „День Господень прийде як злодій, в котрім небеса переминуть з великим шумом, а первотини від огню розтопляться, а земля і діла на ній згорять . . . небеса, палаючи, рунуть (розпустяться, розпливуться) і первотини, горючи, розтопляться.“ 2. Петра 3:10-12.

Так аж видко, що Апостол говорить тут символічною мовою. Він каже, що Господь приходить як злодій. Сим хотів сказати, що Господь прийде в другий раз спокійно і неспостережено. З сего мусимо заключати, що і первотини, тут наведені, є також символічні. Небеса, взяті символічно, означають невидиму силу контролю, котру становлять сатана і його невидимі слуги, як також його видимі слуги на землі. „Земля,“ символічно взята, означає зорганізовану суспільність під панованнем сатани. „Первотини“ означають тут різні самолюбні складові частини землі, як різні „церкви,“ політичні партії, тайні товариства, союзи і пр., з котрих складалась суспільність. І ми бачимо, що все те є вороже настроєне проти себе і веде між собою борбу. Вони всі розтопляться, розпливуться підчас горючого огню; се значить, в часі великого горя неначе огню, котрий тепер як раз начався.

Не Апостол говорить дальше таке: „Та ми по Його обітниці дожидаємо нових небес і нової землі, в котрих мешкає справедливість.“ (2. Петра 3:13) Се значить, ми дожидаємо нової невидимої сили контролю, царства Мессії, і нової землі, зорганізованої суспільности на нових підвалинах, котрі займуть місце старих. В сих словах Апостол не мав на думці матеріяльної землі або матеріяльної кулі земської, на котрій мешкають люди.

Символічний огонь горить вже тепер і то страшенно між всіма народами і державами землі, і буде так довго продовжатись, аж спалить і знищить увесь фалшивий і несправедливий устрій сатани.

Є три зовсім різні причини, чому наш Господь слави являється або приходить вдруге. Вони є: 1.) Аби міг зібрати до себе своїх святих, своїх вірних послідовате-

лів, котрі становлять Церкву, і прийняти їх до себе до своєї слави; 2.) аби знищити царство сатани, котре складається з невидимого і видимого царства сатани; і 3.) аби задожити своє царство, через котре будуть благословенні всі народи землі.

Ап. Павло, відзиваючись до тих, що посвятилися всеціло Господу, і котрі зістали сплоджені і помазані Святим духом (або силою Божою) і йдуть слідами свого Учителя, говорять таке: „Сей самий дух свідчить нашому духови, що ми діти Божі: а коли діти, то й наслідники; наслідники ж Божі, а спів-наслідники Христові; коли ж тільки з Ним терпимо, аби з Ним і прославитися.“ (до Римлян 8:16,17) Вони є покликани, аби поступали слідами Ісуса і переносили такі самі доśвідчення і переслідування, які Він терпів. (1. Петра 2:21) О класі тих самих людей св. Іоан говорить: „Та де не виявилось, чим будемо: не знаємо, що коли виявиться, будемо йому подібні: бо побачимо його, як є.“ — 1. послання Іоана 3:2.

Вони є сею класою людей, до котрих Ісус сказав сі слова: „Будь вірний аж до смерти, а дам тобі вінець життя.“ (Одкриття 2:10) Вони є тими, о котрих говорить Бог через свого пророка: „Зберіть мені праведних моїх, що при жертві заклали завіт зі мною.“ (Псал. 50:5) Вони є тою пшеницею, о котрій говорив наш Господь в приповідці, котру Він позбирає до своєї стодоли в часі своєї присутності при кінці жнива. (Матей 13:30) Вони є членами тіла Христового, як говорить Апостол: „Він є головою тіла, Церкви. Він є початком, первородний з мертвих, аби у всьому мав першенство. Бо подобалося Отцеві, щоб у Ним вселилась уся повнота.“ — до Колосян 1:18,19.

В св. Письмі Ісус є порівняний до жениха, а Церква до невісти, до жени. (Іоан 3:29; Одкриття 21:9; 2. до Коринтян 11:2) Псалмодієць в прекрасних словах відзивається до класи жени і так до них промовляє: „Слухай, дочко, і глянь та прихили ухо твоє, і забудь про наріч твій і про дім батька твого! І буде люба врода твоя цареві; а що він Господь твій, то поклонися йому чесно.“ (Псал. 45:10,11) Хто вчув сей поклик і послухав, такий посвячує себе і все, що має, на виключну службу Богу, і тоді Бог сплоджує його своїм святим духом або силою до духової природи. Від сего часу за силою Божою і через його Слово такий виростає і стає подібний своему Учителеві і приготує себе, аби міг бути гідним станути перед своїм Женихом, коли Він вдруге прийде.

Через цілий вік Євангелії, від п'ятидесятиці аж доси, Господь приготував свою невісту, Церкву. Богато було покликаних, но мало вибраних, а ще менше остане вірними; і тільки вірних прийме Він до себе. Перед самим майже відходом в часі першого свого приходу Ісус сказав до своїх учеників: „В домі Отця мого оселє багато, коли б ні, сказав би вам. Йду наготовити місце вам. А як пійду та наготовлю вам місце, знов прийду і візьму вас до себе, щоб і ви були, де я.“ — Іоан 14:2,3.

Тут отже маємо виразні слова, що одною з найголовніших причин і цілий, чому Господь Христос приходить, є взяти до себе свою жену. Дятого від часу його другого приходу Він виконував діло „жнива;“ іменню,

збирав собі тих, що мають становити класу або членів жени.

Однак деякі з тих святих росли через цілий вік Євангелії то тут то там, починаючи Апостолами від дня п'ятидесятиці. Вони помиралі і ждали цілий час, коли прийде їх Господь. А, як каже св. Письмо, що мертві не знають нічого, аж коли воскреснуть, дятого можемо розумно сподіватися, що Господь учинить щось для тих, що були вірні своєму самолюби або завітові. Отже можемо сподіватися, що Він щось учинить для них скоро тільки прийде.

Ап. Павло каже: „Бо се говоримо вам яко слово Господнє, що ми, котрі зістанемося живими до приходу Господнього [ми, се значить, члени Церкви, що будуть жити тоді, як Господь буде вдруге присутний], не випередимо тих, що впокоїлися [заснули, давно померли], бо сам Господь з приказом [повелінням] і з голосом архангела і з трубою Божою зійде з неба: і померші в Христі воскреснуть найперше, відтак ми живучі, котрі зістанемося живими [котрі будуть тоді жити], разом з ними будемо пірвані (підхоплені) в хмарах на зустріч Господеві в воздуху і так завжди з Господом будемо.“ — 1. послання до Солунян 4:15-17.

Деякі не зрозуміли сих слів св. Письма і думали, що Господь Ісус явиться другий раз і буде трубити і кричати і так побудить померлих. Слово „розказ, повеління“ переведене з грецького, означає властиво слово заохоти, сказане публично так, аби многи могли його почути. „Голос архангела“ і „труба“ Бога Єгови се символи. Сі слова св. Письма означають властиво, що наш Господь прийде вдруге тоді, коли люди будуть себе взаємно заохочувати до свободи, волі і поступу і т. д.

Отже в сім часі ми повинні сподіватися воскресення святих, іменню, що ті святі, котрі померли перед часом другого приходу Господа, будуть пробуджені із сну смерті і взяті до Господа і будуть з Ним на завжди. А ті вірні, що будуть жити в часі його другої присутності, коли прийде для них час смерті, зазнають перемін у одній секунді з природи людської до природи духової. І звінці коли всі члени класи Невісти скінчать свій біг життя і перейдуть з людського до духового стану, отримавши духові тіла, тоді вони будуть радуватися спокоем і щастем на віки. Господь приходить, аби взяти до себе „свою жену;“ бо обіцяно, що вони будуть наслідниками Божими і спів-наслідниками з Ісусом Христом в його царстві і будуть з Ним царувати. — до Римлян 8:16,17; Одкриття 20:6.

ЗНИЩИТЬ ЦАРСТВО САТАНИ

Адам і Ева були сотворені совершеними під кожним зглядом і були в раю. Надзирателем або сторожем їх був поставлений Люцифер. (Езекііл 28:14-19) Він ошукав праматір Еву і з його причини вона агрішила, а через ні Адам. За се Бог засудив їх на кару смерті і вигнав їх з раю. Через непослух Адама гріх і його наслідок, смерть, перейшли в наслідстві на увесь людський рід так, що кожний родиться в грісі і починається в беззаконнє. (Псал. 51:5; до Римлян 5:12) Проголошуючи вирок або засуд смерті на Адама і Еву, Бог між иншим таке сказав: „І положу ворогування між тобою і жін-

кою, і між насінням твоїм (сатани) і насінням П (жінок); воно роздавлувати буде тобі голову, а ти будеш упиватися Йому в п'яту (будеш кусати п'яту).“ (1. Мой. 3:14) З цих слів св. Письма бачимо ясно, що Бог має план знищити сатану в своїм часі.

Опісля сатана намовив певне число ангелів в небі, і вони пішли за ним і при помочи їх він організував невидиме царство, котре мало вплив на людей і ними контролювало. Сатана організував царства, держави, на землі і виконував над ними свій вплив і контролю. Коли упало царство Ізраїльське, одиноке царство Боже, тоді сатана стався богом всего світа. (2. до Корин. 4:3, 4) Господь Ісус назвав його князем влади воздушної (до Ефесян 2:2), се значить, невидимим царем. Бог через свого пророка предсказав, що царство сатани так видме як і невидме буде знищене. Говорючи до вірних послідователів Ісусових, Він каже: „Підніміть очи ваші на небо в горі, і гляньте на землю внизу: ось, небеса поникнуть, як дим, і земля мов стара одежина.“ (Ісаія 51:6) Зникнути як дим, се образ знищення; а як одіж зістаріється, тоді викидаємо її.

Ап. Петро описує і каже, що старе небо і стара земля будуть знищені. І зараз додас, що по тім прийде нове небо і нова земля, де пануватиме справедливість. (2. Петра 3:13) Одною з цілей другого приходу Господа є, аби знищити діла сатани; се бачимо виразно із слів св. Йоана: „Бо від (самого) початку діавол грішить. На се явився (прийшов) Син Божий, щоб знищити діла діавола. (1. Йоана 3:8) Господь Ісус тепер присутній як раз виконує се діло. Ділами сатани є невидимі організації названі: землею. О часі, як Господь буде присутній а враз з Ним і Його Жена, так описує св. Письмо: „А хто побідить і заховає аж до кінця мої діла, тому дам власть над поганами; і буде правити ними жезлом жезлним, і вони як глиняні посуду покрушаться, як і я прийняв від мого Отця.“ (Открите 2:26,27) Саме тепер держави крушаться і царство сатани валить ся. Незадовго сатана буде зв'язаний, аби не зводив більше народів, а царство Господнє буде уділяти державам народам, своїх благословенств. — Открите 20:1-3.

Маючи на думці другий прихід нашого Господа, пророк написав: „Він розтонче гнобителя.“ (Псал. 72:4) Сатана є гнобителем всіх людей. Його царство зчезне, аби народи могли скинути з себе ярмо сего гнобителя, царя.

ЦАРСТВО СПРАВЕДЛИВОСТІ

Будучи на землі, Ісус подав причину, чому Він прийшов в перший раз на землю, кажучи: „Я прийшов, щоб (люди) житте мали і надто мали“ (Йоан 10:10); щоб дати свою душу (своє житте) яко викуп за многих. (Мат. 20:28) Ще давніше перед тим Бог обіцяв ліслати відкупителя для людей. (Осія 13:14) Він приобіцяв, що в насінню Авраама будуть благословенні всі роди землі. (1. Мой. 12:3; до Галат 3:8) Тим насінням Авраама по обітниці є Христос. — до Галат 3:16,27,29.

Ап. Петро, описавши, як царство сатани, старе небо і стара земля, розсипеться, каже: „Та ми по обітниці очідуємо нових небес і нової землі, в котрій мешкає справедливість, правда.“ (2. Петра 3:13) Новими не-

бесами є Христос. Новою землею є ново організована земля, суспільність, на засадах справедливости. Христос буде невидимий для людей, тому буде становити невидиму царську власть, буде новими небесами. А вірні Божі люди, узані Богом за таких, почавши від Авля аж до Йоана Хрестителя, котрі умерли у вірі, воскресши, вийдуть з гробів совершенними людьми і будуть становити завязок нової землі, де мешкає правда і справедливість. — до Жидів 11:1-39; Псал. 45:16; Іса. 32:1.

Перед заложенням світа Бог постановив, аби обіцяні благословення прийшли для людей через Його царство, яке має бути заложено на землі. Тому Ісус учив своїх учеників молитися: „Нехай прийде царство Твоє. Нехай буде воля Твоя як на небі, так і на землі. (Лука 11:2) Се царство є назване також царством Божим, позаяк все виходить від Отця, але проходить через Сина. Се царство не розпадеться во віки... Воно повалить і поторощить усі царства, а само буде стояти по віки вічні.“ (Дан. 2:44) Земля наповниться людьми, що спізнали славу Господню, як води наповнюють море. — Аввакум 2:14.

СПОСІБ ПРИХОДУ НАШОГО ГОСПОДА *

Знати для нас, в який спосіб Господь Христос прийде вдруге і як обявиться людям, є дуже великого значіння, і тому мусимо над ним поважно застановитися, заким поступимо наперед і станемо розбирати о часі „жива“ і пр. Розбираючи спосіб другого приходу нашого Господа, читач мусить пам'ятати добре, в якій цілі Він приходить. Коли же прийдемо до розбирання часу, тоді мусимо пам'ятати на одно і на друге. Се докочче потрібно, аби не пійти за блудним поглядом, котрий вже і так опанував розумом многих людей, котрі мають фалшиве поняття так о цілі приходу нашого Господа, як і о способі його приходу.

Пам'ятаймо о сім добре, що Божий план, як ми вже доказали, є гармонійний в своїй цілости, і що сей план Бог виконує через Христа; і що діло другого приходу у відношенню до першого стоїть так, як наслідок до причини. Значить ся, що велике діло привернення (реституції) при другім приході випливає з діла відкуплення, доконаного при першім приході, як логічний наслідок, відповідно до Божого плану. Дятого другий прихід Господа є часом *нашої для світа*, часом, коли Він уділять ім ласк, яких заслужив своїм викупом. Євангельський нік був тільки встановлений між оба сі часи. В тім часі вибиралася жена Христова, Церква, що має взяти участь з своїм Господом в великім ділі реституції (привернення), на виконання котрої Він приходить.

Позаяк Церква Христова, котра розвивалася в часі Євангельського віку, має взяти участь з своїм Господом у великім ділі привернення в часі тисячліття, тому першим ділом Христа при другім приході мусить бути згромадження своєї вибраної Церкви.

На се вказують слова пророка, котрий так каже: „Зберіть мені праведних моїх, що при жертві заклучили зі мною завіт.“ (Псал. 50:5) Се згромадження або час

*Гочаши заїтен се переклад з 2. тому: „Надійшов Час,“ написаного ще 1889. р.

жнива се період часу, котрий дучить два віки. Як буде показано, сей період обнимас сорок літ. Він дучить два віки; кінчить вік євангелії а впроваджує вік тисячліття. (Том I, стор. 247-252; 265-269 і Карта Віків) Той час „жнива“ показує так на відділюванне пшениці від кукілью між так званими „церквами“ віку Євангелії і на згромаджуванне і прославленне сеї класи, пшениці, як також вказує на спаденне кукілью (знищенне неначе кукілью; або таких, що здають пшеницю; — не як поодиноких людей бо огонь знищення є символічний, подібно як і кукіль). Він позбирає і знищить зіпсуті грозна „винограду земного“ (людську гордість, захлабність і самолюбство), котрі росли і дозрівали через століття серед царств сего світа і в ріжних цивільних і соціальних людських організаціях.

Коли ми розбирали ціль другого приходу нашого Господа, ми показали, що Він прийде *особисто*, тепер знова остерігаємо читача, аби не повстало в нім замішанне понять по причині двох на позір суперечних висловів нашого Господа: „І се я з вами по всі дні, до кінця віку“ і „Йду наготовати місце вам, . . . і знов прийду і прийму до себе.“ — Матей 28:20; Йоан 14:2,3.

Понизша історійка послужить за примір, аби порозуміти ці дві обітницї. Один приятель, маючи розлучитися з другим, сказав: Пам'ятай, я буду з тобою через цілу твою дорогу. В який спосіб? Певно, що не особисто; бо всіли на поїзди, що йшли в протилежну сторону. Приятель хотів сям сказати, що його любов, його думки будуть все при нім. Подібно, но в повнійшій значінню сего слова Господь Ісус був все з своєю Церквою; його божественна сила давала Йому спромогу доглядати над ними, провадити ними і помагати їм від початку аж до кінця. Но тепер ми застановляємося над присутністю нашого Господа не в переноснім значінню, але над способом його другої особистої присутності і появилення, „як прийде прославитися у святих своїх і дивним бути у всіх віруючих . . . в той день“ — 2. до Софун. 1:10.

Св. Письмо учить, що Христос прийде ще раз, аби царювати; що Він мусить володіти так довго, аж положить під свої ноги всіх ворогів — всіх противників; все, що стоїть на перешкоді великому приверненню (реституції), котрого доконати Він приходять, — послідним, що буде знищене, є смерть. (1. до Коринтян 15:25, 26); і що Він буде панувати тисяч літ. Дятого, як ми і повинні сподіватись, находимо між пророцтвами далеко більше місця посвяченого другому приходови і його тисячлітньому славному царству і поваленню зла, чим трицять три і пів літньому його першому приходови на учиненне відкуплення. І як знаходимо, що пророцтва *обоворюють ріжні важні хвилі трицять три і пів літа життя нашого Господа, від Вєфлезму і Назарету аж до губки з одтом; що описують похід його оджи, хрест, грїб і воскресенне, так знаходимо, що пророцтва подібно широко описують ріжні хвилі тисячлітньої другої присутності, головно початок і кінець.*

Друга присутність нашого Господа буде обнимати далеко більший протяг часу, чим перша. Місія, діло, його першої присутності скінчилося в менше, чим трицять чотири літах, підчас коли місія другої присутності, аби доконати назначене діло, буде вимагати тисяч

літ. З сего можемо сейчас зрозуміти, що хотяй діло першого приходу не було менше важним, чим діло другого, — що більше, воно було так важне, що без него діло другого приходу не могло бути можливим. — одначе воно не було так ріжнородне, і тому вимагало менше опису, чим діло другого приходу.

Розбираючи другий прихід ми не повинні сподіватись, (як було і з першим приходом), аби всі пророцтва вказували на оден найголовнійший момент приходу нашого Господа і звертали увагу всіх людей на факт його присутності. Бог так не ділас; так також не було з першим приходом. Перший прихід Мессії не означило ніче надзвичайного, но все йшло своїм порядком; але люди спізнали і переконалися, як пророцтва стали поступенно сповнятися, показуючи думаючим людям, що події, яких вони сподівалися, сповнилися на час. Так подібно буде при його другім приході. Се менше важна річ відкрити як раз сю хвилю, коли Він прийшов, чим розпізнати факт його присутності, коли вже прийшов, подібно як при першім приході важною річю було вміти розпізнати його присутність. Чим скорше, тим було лучше, но далеко менше важною річю було знати докладну хвилю його рождества. Говорючи о другім приході, люди дуже часто звертають свою увагу на акт приходу (в значінню, що хтось йде, зближається) або на момент приходу (коли хто саме тільки ввійшов), підчас коли вони повинні думати о *періоді* (о довшім часі) *присутності*, як се було при першім приході. Тому знати докладну хвилю, коли мала би розпочатися ся присутність, се річ меншої ваги, но за те більшу увагу повинні ми звертати на ціль його приходу і на діло, яке Він має сповнити в часі свого другого побуту.

Мусимо мати також на пам'яті, що наш Господь не є вже більше людською істотою або чоловіком. Бо яко чоловік, яко людська істота Він віддав себе на в ж к у п за людей, ставшись чоловіком тільки в сій цілі. (до Тим. 2:6; до Жил. 10:4,5; 1. до Корин. 15:21,22) Тепер Він є високо вивисшений, до Божої природи. Дятого Павло писав: „Коли ж і знали Христа по тілу (як чоловіка), то тепер вже (такого) не знаємо.“ (2. до Корин. 5:16) Він воскрес з смерті оживляючим (животворящим) духом, *духовою істотою*. (1. до Корин. 15:45), а не чоловіком, з землі земським. Він вже не є більше чоловіком в ніякім значінню. Ми не сміємо забувати сего, що вже пізнали (Том I, розд. 10), що природа є осїбні і ріжні. А що Він вже не є більше людською істотою в ніякім значінню, тому не можемо сподіватися, аби Він прийшов варуге як людська істота, як чоловік, як се було при першім приході. Його *другий прихід має статися в вігмінний спосіб*, як також в иньшій цілі.

Знаючи се, що зміна нашого Господа в часі воскресення з людської природи до Божої була далеко більша, чим ся зміна, яка відбулася трицять чотири літ *перед* тим, коли Він відложив на бік славу духової істоти, а „стався т і л о м“,“ чоловіком, ми можемо тепер з великою користю для себе застановитися і розібрати кожний його учинок в часі сорок днів перед, чим відійшов „до Отця;“ позаяк має прийти ще раз *воскреслий* Ісус, котрий був на землі сорок днів по своїм воскресенню,

а не чоловік Христос Ісус, котрий дав себе на смерть за нас яко викуп. Він, котрий був умертвлений як людська істота (умер як чоловік), у своїм воскресенні ожив (був оживлений Отцем) як духовна істота.* — 1. посланнє Петра 3:18.

В своїм другім приході Він не приходить на се, аби підлягати існуючим властям, аби платити податок Цезареві і терпіти понижене, несправедливість і насильство, але приходить панувати, виконуючи всяку власть на небі і на землі. Він не приходить в тілі свого пониження, в людській тілі, як чоловік, яким стався, аби потерпіти смерть, в низьім тілі від свого попереднього славного тіла (до Жид. 2:9), але в своїм славім духовім тілі, котре є „свєтом слави і образом особи Отця.“ (до Жид. 1:3) Бо за свій послух аж до смерті Він є високо вивиснений до Божої природи і подобі, і дане є Йому імя понад всі імена — з вишкою самого Отця. (до Филип. 2:9; 1. до Корин. 15:27) Ап. Йоан показує, що „ще не виявилось“ нашому людському розумови, яким Він є тепер. Тому ми не знаємо, якими ми будемо, коли станемося *подобними* Йому, но ми (Церква) можемо тішитися і бути певні, що прийде час, що будемо подібні Йому, і будемо бачити Його таким, яким Він є, (1. Йона 3:2) — а не таким, як Він був при першім своїм приході в пониженню, коли то відложив Він на бік свою попередню славу і задля нас стався бідним, аби через Його убожество ми могли статися багаті.

Если застановимося, як мудро і розважно виявляв наш Господь свою присутність своїм ученикам по своїм воскресенню, подібно як ділав все і передше, се допоможе нам перозуміти, що такого самого мудрого способу буде Він уживати, аби виявити себе при своїм другім приході так Церкві, як і світові. Спосіб не може подібний, но в кождім разі відповідний, аби досягнути свою ціль. Він ніколи не буде алярмувати або перестрашувати людей, аби *переконати* їх холодний здоровий розум о великих правдах, но буде ділати так, аби вони врялися глибоко в їх серця. Перший прихід нашого Господа не означився ніякою дивною переразлявою або тривожною подією. Як спокійненько і неспостережено Він прийшов! Так дуже, що тільки сі, котрі мали *сіру* і *нокору*, могли розпізнати в бідно народженім дитяті, в чоловіці болю, в приятелю покірних і убогих, а *вкінці* в розп'ятім чоловіці, давно ожидаемого Мессію!

По Його воскресенню виявлення Його присутності з природи річи було о много більшим адуміваючим фактом, особливо коли возьмемо під розвагу змінену Його природу. А однак факт, що Він дійсно воскрес, і що Його природа зістала змінена, мали бути вповні виявлен-

*Наш Господь був умертвлений або умер яко людська істота, але був піднягнений з смерті як духовна істота. А що Церква має бути змінена, аби була подібна Христу, з сего ясно, що така сама зміна, яка сталася з Головою, буде і з побідителями, котрі будуть перемінені з людської природи на духову природу і стануться подібними Йому — учасниками Божої природи. Тому сей опис о зміні святых відноситься також до їх Голови; імено: сіється в безчестю, устає в славі; сіється в немочи, устає в силі; сіється тіло природне (людське, чоловік), устає тіло духове, дух.

ні, но не світові в тім часі, а тільки вибраним свідкам, котрі мали передати о тім факті віродостойне свідчення грядучим поколінням. Если би о тім факті було дано знати цілому толішньому світові, тоді їх слова передавані аж до наших часів були би правдоподобно о много менше віродостойні; позаяк люди прикрасили би їх і убрали своїми поглядами і ріжними переданнями так, що правда виглядала би майже або всовім не до увірення. Та Бог поручив сю правду тільки вибраним, вірним і гідним свідкам. І як бачимо з евангелій, нехай кождий зауважить, як красно досягнув Він свою ціль, і як ясно і твердо переконав їх о воскресенні Христа і о переміні, яку їм предложив. Зауваж також, як дуже Він дбав про се, аби непотрібно не настрашити їх, коли об'являв їм і викладав сі великі правди. Будьмо певні, що ту саму мудрість і сприт окаяє Він також тоді, коли буде давати знати о Його славній присутності в часі Його другого побуту. Здоровий і холоднокровний розум переконається в кождім случаю, хотия світ взагалі буде потребуван завзяти острих кар, заким прийде до сего розположення, аби прийав свідченне; підчас коли сі, чие серце є чисте, спізнають сей благословенний час о много скорше. Всі докази о Його воскресенні і о зміні природи на духову не були дані ученикам від разу, но в міру як вони ставалися більше розвинені, аби поняти їх; і були подавані в такий спосіб, аби вбілися в них, як найглибше.

В часі трех і пів літньої служби нашого Господа Його ученики врялися всего, приятелів, доброго імени, ма етку і пр., а пожертвували весь свій час і енергію, аби проповідати присутність Мессії і заложенне Його царства. Та не треба чудуватись, если вони мали прості понятія о часі і о способі, як їх Учитель буде вивиснений а з ним і вони, як їм було приобіцяно. Але тоді вони неконче потребували знати все докладно. Вистарчало тільки, аби з довірем приймали поступенно кожду правду, на котру приходив властивий час. А тим часом Учитель учив їх поведи щораз глибоких правд в міру, як могли їх понимати. На короткий час перед своєю смертю Він сказав: „Ще багато маю вам говорити, та ви не можете тепер знести. Як же прийде той дух правди, то проведе вас до всякої правди . . . і що настане, звістять вам,“ і „пригадає вам усе, що я говорив вам.“ — Йоан 16:12,13; 14:26.

Хто може описати їх велике розчарованнє, (хотия о стільки о скільки се було можливим, вони були уоружені проти сего), коли побачили Його раптовно взятого від себе і ганебно розп'ятого на хресті як злочинця — того, котрого царства і слави вони сподівалися і проповідали, і котре тільки пять днів перед Його розп'яттєм видавалося їм таке близьке до здійснення. (Йоан 12:1, 12-19) Хотия знали, що Його фалшиво обвинили і несправедливо розпізнали на хресті, то однак се не змінило факту. Їх довго медіані назді мати свою державу і свого царя, котрий привернув би наново їх народи вливи і силу, а з тим і їх власні надії і говори мати високі уряди і становиска в тім царстві раптовно через нещасливий припадок розплилися. Все те пропало, коли розпізнали їх царя.

Учитель знав добре, якими опущеними і безрадними і в якій тривозі вони будуть в той час знаходитись. Бо

пророк так написав: „Поражу Пастиря, і розійдуться віці.“ (Захар. 13:7; Марко 14:27) І тому в часі сорок днів між своїм воскресінням а вознесенням уважав за найвідповіднішу річ зібрати їх знова до купи і відновити їх віру в него яко в довго очікуваного Мессію, доказуючи їм, що Він дійсно воскрес, і що від свого воскресіння, хотий оставав тою самою особою, однак Він далій не був чоловіком, но вивисненою духовою істотою, маючи „всюку силу на небі і на землі.“ — Мат. 28:18.

Відомість о своїм воскресінню подавав їм поступенно. Найперше через жінки (Марію Магдалину і Йоанну, Марію матір Якова і Сазомію і других з ними — Марко 16:1; Лука 24:1,10), котрі прийшли раненько до гробу, аби намастити пахучими олійками його мертвого. Коли вони журилися, хто їм відвалить камінь з дверей гробу, аж ось потрилася земля, і коли вони прийшли, знайшли камінь відвалений і ангела Господнього сиднього на нім, котрий промовив: „Не бійтеся, знаю бо, що Ісуса рознятого шукаєте. Нема його тут, бо воскрес, як сказав (наперед). Ходіть і подивіться на місце, де лежав Господь. І хутко вертайтеся та скажіть його ученикам, що встав з мертвих, і ось попередить вас у Галилею; там його побачите.“ — Матей 28:5-7.

Правдоподібно Марія відлучилася від других жінок і побігла сказати Петро і Йоанові (Йоан 20:1,2), під час коли другі побігли сказати прочим ученикам. І як вона їх лишила, тоді Ісус показався тим жінкам в дорозі, кажучи (Матей 28:9,10): „Радуйтеся!“ А вони, приступивши, обняли його ноги і поклонилися йому. Тоді сказав Ісус до них: „Не бійтеся; ідіть і сповістіть братів моїх, щоб ішли в Галилею; і там мене побачать.“ З страхом і радістю побігли вони сказати прочим ученикам. З чувством радости і страху, несподіванки і тревоти вони дельмо могли оповісти про дивну і чудну подію, яку бачили. Коли Марія зустріла Петра і Йоана, вона сказала зі смутком: „Взяли Господа з гробу і не знаємо, де його положили.“ (Йоан 20:2) Другі жінки сказали, як при гробі бачили видіння ангелів, котрі сказали, що Він живий (Лука 24:22,23), і як вони опіслали стрінули Господа на дорозі. — Матей 28:8,10.

Більша части учеників правдоподібно уважала їх історію за звичайне забобонне привидження, але Петро і Йоан сказали: Ходім і побачимо самі; з ними повернула також Марія до гробу. (Все, що Петро і Йоан побачили, було, що тіла не виділи, а помертне простирало і хустка на голову лежала зложена, і що камінь був відвалений від гробу. Заклопотані тим повернули домів, а Марія лишилася там плачучи. Коли вона плакала, вступила до гробу і заглянула до середини, і ось бачить двох ангелів, котрі сказали: „Жінко, чого плачеш?“ Вона відповіла: „Бо взяли Господа моего і я не знаю, де його положили.“ І як вона обернулася, побачила стоячого Ісуса, але його не пізнала. Він спитав: „Жінко, чого плачеш, кого шукаєш?“ А вона, думаючи, що се огородник, сказала: „Господи, коли ти виніс його, скажи мені, де його положили і я возьму його.“ Тоді Ісус промовив до неї давним знаним її голосом: „Маріє!“ і вона сейчас пізнала його.

Се вистарчало, аби утвердити в неї віру в слова ангела, що Він встав, котрі доси видавалися для неї як бн

сном або байкою. І вона в своїй радости закликала: „Учителю!“

Пі першою думкою було обняти його і позістати довше при Нім. Но Ісус сказав їй делікатно, що вона має тепер виконати велику місію і нести свідчення, що Він дійсно воскрес, і має се занести до прочих апостолів і утвердити їх віру, бо вони ще доси є в тревоті і в непевності, кажучи: „Не дотикайся [по грецьки: не держи] мене, [не задержуй мене, аби виявити свою любов тепер]; бо я ще не зійшов до Отця моего [я буду з вами ще тільки короткий час], а йди до братів моїх та скажи їм: Я сходжу до Отця моего і Отця вашого і Бога моего і Бога вашого.“ (Йоан 20:17) Другим жінкам кавав також сказати їм, що стріне їх в Галилеї.

Піанійше Він прилучився до двох учеників, що сумні і заклопотані ішли з Єрусалиму до Еммаус і спитав їх, чому такі сумні і пригноблені. (Лука 24:13-35) А оден з них відповів: „Хіба ти один захожий у Єрусалимі і не знаєш, що сталося в нім в ті дні? А Він сказав: Що-ж таке? І вони сказали йому: про Ісуса Назарянина, що був пророком, сильний ділом і словом перед Богом і всім народом; як видали його архиереї і князі наші на суд смертний і розняли його. А ми наділялись, що Він той, що має спасти Ізраїля, а тепер до того всего третій день сьогодні, як те сталося. [Правдоподібно вони мали тут на думці слова Йоана 2:19,21,22] Та й деякі жінки з наших налякали нас, прийшли, кажучи, що бачили явленне ангелів, котрі говорять, що Він живий. І дійшли деякі з наших до гробу і знайшли так, як казали жінки, але його не бачили.“

Нічо дивного, що вони не знали, де правда. Як чудно все те вигадало! які дивні і тревожні і несподівані події сталися в послідних днях!

Тоді чужинець став давати їм здумівуючу науку, показуючи їм з пророцтва, що як раз те, що їм так відобало духа, було предказане пророками о правдивім Мессії. Іменно, що скорше, чим Він міг наувати і благословити і піднести Ізраїля і увесь світ, Він мусів найперше візкупити їх своїм власним життям від прокляну смерті, котра впаала на всіх через Адама, і що аж опісла, привертений Богом вговою до життя і слави, буде міг їх Учитель сповніти все те, що написали пророки о його будучій славі і чести так вірно і точно, як сповнів Він сі пророцтва, що предказали його терпіння, понижєння і смерть. Був то дивний проповідник! і чудна проповідь для них! Вона дала їм новий погляд і отворила їм нові надії і оживання. А як зближались вже до села, вони присидували його, аби позістав з ними і заночував у них, бо день кінчався і зближався вечір. Він зайшов до хати, аби переночувати. А як засіли до вечері, Він взяв хліб і переломив і подав його ученикам. Тоді отворилися їм очі; а Він зник з перес очей.

Аж до сеї хвилини вони не пізнали його, хотий ішли з ним цілу дорозу і говорили з ним і засіли до вечері. Вони не пізнали його по лицю, но по звичайнім благословенню і ломанню хліба в знаний їм добре спосіб. Се уневило їх віру в слова, котрі чули від жінок, що Він воскрес, і що його еще побачать.

Тоді сі два ученики встали сейчас і в великій радости пустилися ще тої самої годни в дорозу і повернули до

Єрусалиму. По дорозі говорили один до одного: „Чи наше серце не горіло в нас, коли Він говорив з нами в дорозі і відчиняв нам Письмо.“ І, прибувши в Єрусалим знайшли прочих урадуваних також, котрі казали: „Справді, встав Господь і явився Симонови.“ А сі розповіли, що сталося в дорозі і як спізнали його по ломанню хліба. Правдоподібно майже всі були там того вечера. Кождий забув про свій дім і про все. Марія Магдалина з сльозами від радості оповідала: Я спізнала його зараз, як Він мене закликав по імені. Я не могла повірити словам ангела, що Він воскрес, аж до тої хвили. А другі жінки розповідали про свої чудні пригоди того ранку і як вони стрітали його на дорозі. А знова Симон розповідав про свою пригоду, а тепер ще прийшли два другі з Еммаус. Що за чудний день повний дивних подій! Тому нічо дивного, що від тої ученики все бажали зійтися разом в перший день кожного тижня і розмовляти о тих речах і пригадувати собі на всі обставини, які лучилися з чудною подією воскресення Господа, аби їх серця могли „горіти“ ще раз більше і більше.

Коли сі урадувана мала громадка була так зібрана і розповідала собі о тих різних пригодах, незачайно посеред них станув сам Ісус (Лука 24:36-49) і сказав: „Мир вам!“ Звідки Він прийшов? Всі такі зібрання відбувалися потаємно і при замкнених дверях із болзни перед Жидами (Іоан 20:19,26); але тут Ісус рантвно явився між ними і ніхто не бачив, аби Він звідки приходив. Ученики настрашилися, думаючи, що бачать духа. Тоді Він успокоїв їх і сказав, аби не боялися, і показав їм свої руки і ноги, кажучи: „Се я сам, дотикайтесь мене і пригляньтесь, бо дух тіла і костей не має, як бачите, що я маю.“ А коли вони еще з радості не вірили і дивувалися, сказав їм: „Маєте що їсти?“ А вони подали йому кусник печеної риби і, взявши, їв перед ними. Тоді отворив їм розум, їх умственні очі, і вияснив їм Письмо, показуючи з Закону і Пророків, що те все мало як раз так статися, як було наперед предказано. Тільки Томи не було тоді з ними (Іоан 20:24); і коли прочі апостоли сказали йому, що бачили Господа, він не хотів повірити, кажучи: „Боли не побачу на руках його рани від гвоздів і не вложу руки моєї в бік його, не повірю.“

Вісім днів минуло без дальших появлень. За той час могли вони холоднокровно розібрати і обговорити всі події сего чудного дня. І зібралися разом ученики, як перед тим, і знова станув Ісус посередині, як першого вечера, і сказав: „Мир вам!“ (Іоан 20:26) Тоді вже Тома був присутний з ними, і Господь звернувся до него і каже: Томо, подай палець твій сюди, і подивись на мої руки, і подай свою руку і вложи в мій бік, і не будь невірний, а вірний.“ Він показав тим, що знає, що Тома говорить, хотай ніхто йому не сказав сего. Ісус дав йому сей доказ о своїм воскресенню, котрий, як казав Тома, вдовольить його. І урадуваний Тома відповів: Господь мій і Бог мій!

По тім упалив досить довгий час, заким Ісус знова показався своїм ученикам. Вони, будучи з Галилеї, стали думати о домі і о своїй будучности. Памятаючи на слова Господа, сказані до невіст, що Він попередить їх до Галилеї, пішли також там. Правдоподібно в дорозі

стрітив їх Господь, як каже Матеї, на горі. Вони не знали, що діється з ними. Не мали вже тої самої смілости і відваги до Него. Він виглядав так дуже змієний від часу свого розлиття. Він не був такий, як попередно. Приходив і являвся в такий дивний спосіб і то на різних місцях. Він вже не був більше подібний до „чоловіка Христа Ісуса.“ Тому Матеї говорить, що „вони поклонилися йому — а інші сумнівалися.“ Поговоривши кілька слів з ними, Господь „зняв“ з перед їх очей і лишив їх, а вони чудувалися і питали себе, що далше буде? Прибувши до Галилеї через якийсь час не сталося ніч назвичайного, і вони не мали ніякого дальшого знаку о присутности Господа. Без сумніву вони певно нераз абиралися разом і обговорювали ситуацію і чудувалися, чому Він частійше їм не показується.

Як вони так ждали, дні і тижні видалися їм довгими. Давно вже вони були загинули своє ремесло а пішли за Господом, аби з місця на місце ходити і учити о Нім і проповідати другим: „Царство небесне наближилось.“ (Матеї 10:5-7) Вони не хотіли повертати до давного ремесла; і насувалося їм питання, як мають далше продовжати працю Господню? Вони зрозуміли добре, що не можуть далше проповідати, як передше, що царство наближилось. Бо всі люди знали, що їх Учителя і Царя розіяно, а о його воскресенню ніхто не знав з винятком їх. І як вони одинацять так сиділи і вижидали, будучи в несповности і заклопотанню, Петро сказав: Не буду дармо свідити. Возьмуся за давне ремесло і буду риби ловити. А прочі пість сказали також: будемо те саме чинити, пійдемо з тобою. (Іоан 21:3) І правдоподібно решта повернула також до старих своїх занять.

Хто може сумніватися, що много разів, як вони розмовляли з собою, Господь був невидимо з ними присутний, і впливав на них і керував їх справами для їх найвисшого добра? Если би вони мали велике поведження і справи сего світа опанували ними, зовсім певно стали б неспосібними до висшої служби. А если би не мали поведження, міг би хто сказати, що конечність змусила їх до сего. Тому Господь ужив спосіб, і сям дав їм відповідну науку, як то Він звичайно навчає своїх послідувателів, іменю, що так поведження як і невдача під яким будь зглядом залежить від Него і його уподобання.

Старі рибачи взялися за давне своє ремесло. Взяти свої човна і сіти і пр., і пішли ловити рябу. Працювали цілу ніч, но не уловили ні одной риби. Чудися умучені і пригноблені. Над ранком дивляться і бачать чужинця: на березі, що питає їх, як йде? Нема щастя! відповідають вони; не уловили нічого. Спробуйте ще раз, каже сей чужинець. Тепер закиньте сіти по другій стороні човна! Школа, відповідають. Цілу ніч ми закидали сіти по однім боці човна і по другім, і як не було по однім боці риб, так не було по другім. Але, ми спробуємо ще раз і побачим сам. Вони закинули сіти і уловили дуже велике число риб. Що за диво, каже один. Але бистрий і чутливий Іоан поняв сейчас і каже: Брати, се тільки Господь міг учинити. Чи не памятаєте, як Він накормив велике множество людей, і пр? То мусить бути наш Господь на березі. Се тільки инший спосіб, який Він вибрав, аби себе явити нам. Чи

не начитаєте, що як раз так само було, коли Він нас вперше покликавав? Тоді також ми трудилися цілу ніч і не уздовши нічого, аж Він сказав нам: „Закиньте сіті в глибину.“ (Лука 5:4-11) Так, напевно це є наш Господь, тільки що від його воскресення ми не можемо пізнати його по виді. Він тепер показується під різними видами, але ми за кожним разом знаємо, що це Він по певних знаках, як оте тепер, пригадуючи нам події із минувшини, як ми ще жили з Ним дуже близько.

І як виїшли на беріг, знайшли Ісуса маючого хліб і рибу. Вони навчилися з того, що коли будуть під його рукою і опікою і в його службі, не будуть голодувати. (Лука 12:29,30) Вони не питали його, чи то він є Господь, бо так тепер, як при других нагодах *око Ізраїля отворилося*. Вони пізнали його не по лицю або постаті, не по чудах. Тоді Ісус дав красні вказівки Петрови. Хотий він був вирікся Христа, то тепер Христос запевнив його, що Він дальше любить його, бо бачив його ширий жалі і плач. Петро тепер пізнав наповно, що Учитель його любить і, що він дальше має шасте пасти віви і ягнята. Неначе чуємо, як Господь говорить до него: Ти, Петре, не потребуєш вертати до давного риболовства. Я покликав тебе раз на рибаря людий і знаючи, що твоє серце мене дальше любить і є вірне і охоче до праці, я поновляю се, що колись сказав: будь рибачом людий!

„І, зібравши їх, заповідав їм з Єрусалиму не виходити, а ожидати обітниць Отця, про котру ви чули від мене. Бо Іоан хрестив водою, а ви будете хрещені духом святим по немногих сях днів.“ (Діян. Ап. 1:4,5) Тому, як було розказано, вони пішли до Єрусалиму, і там всі зійшлися. Сорок днів по своїм воскресенню зібрав їх ще раз останній і розмовляв з ними. Тим разом вони вабрали відваги і запитали його о царстві, котре Він обіцяв, і сказали: „Чи не під сей час привернеш ти знов царство Ізраїлеви?“ Думка о царстві не сходила ніколи з голови кожному Ізраїльтининові. Думали, що Ізраїль має під Мессією статися найважнішим народом поміж народами, а не знали о довгих часах Поган, як також не знали ще, що головне благословення зістало відняте від тілесного Ізраїля (Мат. 21:43), і що вони самі мають бути членами нового (духового) Ізраїля, царським співцеством і святим народом, через котрих, як через тіло Христа, має сплинути на світ благословення. Вони на разі ще не розуміли нічого з того. Бо і як могли розуміти? Вони ще не отримали святого духа в с и н о в а д е н н я (приняття за синів Божих), а були ще дальше під осудом. Бо, хотий Відкупитель приніс жертву викупу, то однак він ще не предложив її формально за нас у Святаго Святих, се є, в самім небі. — (Іоан 7:39) Тому то наш Господь не старався дати їм висвяючої відповіді, не тільки сказав: Не вам є дано знати часи і пори, котрі Отець положив у своїй власті; *але приймете силу*,⁹ як зійде на вас святий дух. І будете мені свідками в Єрусалимі і у всій Юдеї і Самарії і аж до

краю землі.“ — Діяння Апостолів 1:7,8.

Тоді вони Господь, котрий йшов з ними, коли виїшли на Оливну гору, зняв свої руки і благословив їх, і відступив від них і вознісся в гору, і хмара взяла його від очей їх. (Лука 24:48-52; Діяння Ап. 1:6-9) Тепер вони почали розуміти дещо більше о Божім плані. Господь, котрий прийшов з неба на землю, повернув знова до Отця так, як Він се сказав їм перед своєю смертю. — Пішов, аби приготувати місце для них і поверне знова, аби їх прийняти до себе. Він пішов далеко, аби прийняти обіцяне царство і знова повернути. (Лука 19:12) А тим часом вони мали бути його *свідками* по цілій землі, аби покликати і приготувати нарід, котрий має бути готовий прийняти його, коли Він поверне, аби прославитись у святих його і ланувати як Цар царів і Пан панів. Вони побачили для себе нову працю: голосити великому сотворінню, всім людям прихід царя з неба, котрий має „всюку силу на небі і на землі.“ Вони спізнали, що ця праця є більше важна, чим праця попередніх літ, коли вони проголошали „чоловіка Мессію (Христа) Ісуса“, і шли стопами того, котрий був „погорджений і відкинений людьми.“

Іх воскресний Господь дуже змінився, не тільки у своїм особистім вигляді — появляючись раз в оден спосіб і в такім місці, другий раз в иншій спосіб і в другім місці, показуючи свою „всюку силу“ — але також Він змінився щодо природи. Вже більше не звертався до Жидів, ані не показувався їм. Бо від воскресення ніхто його більше не бачив ніяк, з винятком його приятелів і учеників. Так отже сповнявся його слова: „Ще трохи, і світ мене більше не буде видіти.“ — Іоан 14:19.

В такій спосіб віра Апостолів і початкуючої Церкви була утверджена, що Господь Ісус дійсно воскрес. Всякі сумніви уступили, а їх серця наповнили радість. Вони повернули до Єрусалиму і перебували весь час на молитві і на мольбах, студіюючи Письмо і ожидаючи обіцяного воскресення через Отця і уділення дару розуміти духові річи і особливий сили творити чудеса, аби в сей спосіб могли переконати правдивих Ізраїльтян і так заложити Церкву віку Євангелії. Се сталося в день пятидесятниці. — Діяння Ап. 1:14; 2:1.

Хотий при своїм другім приході наш Господь не буде обивляти своєї присутности в такій самій спосіб, як се діяв в часі сорок днів по своїм воскресенню, то однак маємо від Него запевненнє, що „брати не будуть в темноті.“ Що більше, ми будемо мати поміч, якої вони не могли мати і не мали її в часі сих сорок днів. Іменно, будемо мати „с и л у звище“, котра проведе нас до розуміння всякої правди, котра має бути зрозуміла, а навіть, як обіцяно, покаже нам, що *має прийти*. Тому то в своїм часі нерозуміємо в повноті спосіб, час і обставини, серед яких Він окажется; а вели будемо уважати і саїдити за ним, тоді локави сего будуть не менше переконуючі чим ті, які Церква мала на початку о воскресенню нашого Господа, хотий будуть иншого роду.

Що наш Господь при своїм другім приході може прибрати від чоловіка і так появитися людям, як се здідав для своїх учеників по своїм воскресенню, шкода і говорити. Не тому, що Він появлявся так в людськім виді через сих сорок днів, але тому, що духові істоти в мнущих часах оказували силу являтися яко люди

⁹Ся приобіцяна сила знати і розуміти часи і пори і все, що належить до властивого свідчення, відноситься до цілої Церкви від початку до кінця. Під опікою і силою Божою, се є, Святого Духа, є приобіцяний покарм на властивий час щодо кожного зарнеу Божого плану на се, аби ми могли бути його свідками аж до кінця сего віку. — Порівняй Іоана 16:12,13.

в тілі і в ріжних видах. Не такє появленнє не відповідало би загальному характерови Божого плану, як також не годилося б з вказівками, які подало св. Письмо щодо способу Його появленнє, як се будемо бачити. Місто сього в Божім плані є, аби Його духове царство порозумівалося, ділало і оказувало свою присутність і силу через людий, через земських слуг. Зовсім подібно, як князь сего світа, сатана, хотяй невидимий людями, однак виконує великий вплив на світ через своїх підданих, котрих опанував і котрих керує його дух, так також новий Князь Мира, Господь, буде головно ділати і оказувати свою присутність і силу через людий, котрі будуть йому підлягати і, котрі будуть мати і йти за його духом.

Бачити звичайними очима і чути звичайними ушима се ще не все, що можна видіти і чути. „Бога ніхто не бачив ніколи,“ а однак зити Божі бачили Його, і пізнали Його і говорили з Ним. (Іоан 1:18; 5:37; 14:7) Ми чуємо Божий поклик, наме „високе покликаннє,“ ми чуємо голос нашого Пастиря і все дивимося на Ісуса, і бачимо нагороду, вінець жеття, який Він обіцяв — але не звичайними очима або ушима, не вирозуміннєм. Далеко більше цінимо вид нашого прославленого Господа як духового дуже вивисшеного Царя слави, нашого Відкупителя і нашого Царя, який маємо і бачимо нашим розумом і вірою, чим вид, який бачило звичайне око перед пятидесятницею.

Нашому Господу було потрібно так появлятися своїм ученикам, як то Він чинив по своїм воскресенню, но такої потреби же буде при його другім приході. Свою ціль Він досягне тоді краще в инший спосіб. В дійсности, если би Він оказався так при своїм другім приході, се тільки пошкодило би цілі, яку в той час має виконати. Ціль його, являючися своїм ученикам по своїм воскресенню, була переконати їх, що Він, котрий був мертвий, жис тепер на віки, і що тепер можуть йти в світ і свідчити о його воскресенню (Лука 24:48), а їх свідцтво буде сильною підставою віри для будучих поколінь. Показав ніхто з людий не може прийти до Бога, аби Він прийняв їх і уділив їм святого духа всиновлення, не маючи віри в Христа, тому було конечним не тільки для самих учеників в той час, но також для будучих послідувателів, аби докази о його воскресенню і зміні були такі, які звичайний чоловік міг бачити і розуміти. Потім як прийняли святого духа і порозуміли духові річи, (Гляди 1. до Корин. 2:12-16) вони могли бути повірити ангелам в гробі, що Ісус воскрес з стану смерти, хотяй би були бачили, що тіло чоловіка Христа Ісуса лежало дальше в гробі. Но перед тим се було для них неможливим. Тіло мусіло бути усунене, аби вони могли повірити в його воскресеннє. Потім як Святий Дух (Бог своєю силою) дав їм силу зрозуміти духові річи, вони могли повірити словам пророків, що Господь мусів доконче умерти і, що він воскресне з мертвих, і буде дуже високо вивисшений як Цар слави, і що не потреба буде йому являтися як чоловік, і прибирати ріжні види чоловіка неначе яку одежину, аби вони могли достигатись його і бачити його, як він всходить на небо. Но того всего було потрібно для них і для всіх звичайних людий. Віруючи в Господа Христа ми через Него прихо-

димо до Бога і отримуємо прощення гріхів і духа всиновлення і розуміємо духові річи.

Хотий наш Господь усував перешкоди до віри через се, що приймав вид чоловіка і пр., однак переконав своїх учеників і здійав їх свідками для других не через се, що вони бачили своїми очима і зоткалися руками, але доказами з св. Письма: „Тоді розкрив їм розум розуміти Писання, і сказав їм: Що так написано і так треба було терпіти Христу і воскреснути з мертвих третього дня; і в імі його голоситися буде покаяннє і відпущеннє гріхів між усіма народами, почавши від Єрусалиму. Ви ж є свідками того.“ (Лука 24:45-48) Петро також о тім дуже ясно говорить: „Сього (Христа) воскресив Бог третього дня і дав йому стати свідком — ПЕ ВСЬОМУ НАРОДОВИ, а свідком наперед вибраним від Бога, — нам, що їли і пили з Ним по воскресенню його з мертвих. І Він приказав нам проповідати народови і свідчити, що Він [воскреслий Ісус] є призначений від Бога суддею живих і мертвих.“ — Діяння Ап. 10:40-42.

По воскресенню залежало се від самого Господа, як має показатися своїм ученикам, аби лучше досягнути свою ціль, іменно, переконати їх о своїм воскресенню і о зміні своєї природи. Если б був показався як огненна подомінь, як об'явився Мойсейови ангел в горючій корчи (2. Мойсея 3:2), Він міг, правда, розмовляти з ними, но такий доказ не був би переконуючий, як сі, яких Він ужив так для Апостолів, як для світа взагалі, перед котрим вони мали давати свідчення.

Если би був показався духом в своїй славі, як ангел Данилові (Дан. 10:5-8), тоді слава була би більша, чим ученики могли би знести. Правдоподібно вони так налякалися б, що не були би могли прийняти від Него ніяких вказівок, наук. Тільки одному Павлови Господь показався в такий спосіб. І Павла так дуже переразив вид його слави, що впаав на землю і від сеї ясности осліп. Ясність була більша, чим сонце в полудні.

Розбіраючи спосіб, в який наш Господь показувався своїм ученикам через сих сорок днів, ми бачимо, що Він ставався явним тільки вибраним свідкам і то тільки кілька разів, і за кождий раз тільки короткий час. Если би зібрати до купи всі ті короткі хвили, як Він через сорок днів показувався своїм ученикам, се є, если би замість того Він був показався тільки само разів а лиш одного дня, правдоподібно всі разом не забрали би навіть дванадцять годин або вісімдесятої частини того часу. Із сего бачимо, що Він був невидимо присутний з ними около сімдесять дев'ять частий із сих сорок днів. І навіть як показувався їм, (то з виїмкою одного разу, коли явився Томі) ніколи не показувався в тім виді, який був їм так добре знаний через три і пів літа, і якого бачили тільки кілька днів передше. Ні оден раз не згадують Апостоли, що вони спізнали його по лицю, котре було їм добре знане, або що спізнали його, бо так само показався був раз передше. Ні!

Марія Магдалина взяла його за „огородника.“ Двом ученикам в дорозі до Еммаус видався „чужинцем,“ захожим. Так само незаним чужинцем видався рыбакам при озері Галилейськім, і одинадцятьом ученикам в комнаті. За кождим разом вони спізнали його по його рухах або знанім їм тоні його голосу.

Коли Тома заявив, що повірить тільки тоді, коли буде бачити і дотикатися такого, якого знав перед смертю, то хотів Господь учинити його домагання, рівночасно делікатно згнанив його, кажучи: Позаяк ти видів мене, тому увірував; блаженні ті, котрі не виділи, та й увірували. (Йоан 20:27-29) Сильніший доказ був той, котрий не промовляв до звичайного ока; і далеко щасливіші є ті, котрі є готові прийняти правду, коли будь і який будь доказ о ній зводять ім Бог уділити.

В такий спосіб наш Господь показав ім, що Він тепер має не тільки силу показуватися в ріжний спосіб і під ріжними видами, но також показав ім, що ні одно з сих тіл, котре вони бачили, не було його духовим, славним тілом, хотів через се доказав ім своє воскресіння і свою присутність. Сими ріжними видами (як чоловік) і довгою перервою між послідовними своїми появами Він доказав, що не тільки живе і не звійшов ще до Отця, но що Він є духовою істотою, невидимою для людського ока, і має силу об'явити свою присутність в ріжний спосіб, як йому подобається.*

Створення тіла і одягу, коли явився ученикам зібраним в комнаті, було незбитим доказом, що Христос не був вже більше чоловіком, хотів заповняв учеників, що тіло, яке бачили і яке Тома бачив, було правдиве тіло з крові і костей, а не самою появою, видивом. † Яко чоловік Він не міг увійти до комнати, не відчинивши дверей, но яко дух Він міг. Увійшовши там, Він сейчас створив і прибрав таке тіло і таку одяг, які уважав за відповідні до своєї цілі. Не можемо також ані на хвилину згодитися з тим, як то деякі думають, що наш Господь відчинив двері неспостережено ніким. Бо є записано виразно, що Він станув посеред них, і двері були зачинені — правдоподібно таки добре — ізза страху перед Жідами. — Йоан 20:19,26.

Ще краще почув їх о своїй змінній природі, коли опустив їх, „зникши зперед їх очей.“ Люське тіло з крові і костей і одяг, в котрій нечаяно явився, не виходив через замкнені двері, но словом *зник* або розпливалися в ті самі елементи, з котрих на кілька хвилин передше були створені. Він *зник* зперед їх очей і більше його не бачили, а тіло і кости і одяг, в яких явився, розплили; хотів безсумніву Він ще був з ними невидимо присутний. Так подібно діяв Він більше разів в тих сорок днях.

При особливих нагодах для особливої цілі Бог у-

*Події, о котрій пише Лука (4:30), не можна уважати за подібну до тих, як Ісус показувався і зникав по своїм воскресінню. Він тоді не зник в значінню, яко би став невидимий для людий. Він тільки скоре ввійшов, і в сей спосіб уникнув мörderчих замірів своїх ворогів. Скорше, чим вони виконали свій план його убити, Він перейшов через товлу людий, і ніхто не важився його потурбовати, бо не прийшла ще його година.

†Нехай ніхто не думає зараз, що ми йдемо за наукою спиритистів. Ми тільки йдемо льогічно за словами Апостолів. Ми відкидаємо добре науку Біблії від фалшивої науки спиритистів, котрі слухають науки сатани. Коротко тільки скажемо, що спиритисти учать, що живі люди можуть порозуміватися з помершими особами, підчас коли св. Письмо осуждає се (Ісаїя 8:19); і каже, що таке порозуміння відбувається не з помершими особами, а тільки з нечистими духами, котрі ухають померших.

діляя подібну силу другим духовим істотам, ангелам, котрі могли явитися як люди, маючи тіло з костей і крові, і могли їсти і говорити з тими, до котрих прийшли принести деякі інструкції зовсім так, як діяв наш Господь. Гляди 1. книгу Мойсея 18; книгу Суддів 6:11-22; 13:3-20; і уваги подані в томі I. стор. 199-203.

Сила оказана нашим Господом і ангелам, котрі могли створити одяг, в котрій являлися, і опісля розпустити її, була так само надлюдська, як понад людські сили було створити і розпустити прибрані собі людські тіла. Ці тіла не були їх славні духові тіла, подібно як і одяжі, котрі мали на собі. Мусимо пригадати, що не шиваний увесь тьманий хитон і прочу одяг Відкупителя, котру Він мав на собі перед своїм розп'яттям розділили поміж себе римські жовніри, а похоронне простирало і хустка, котрими було обвито тіло, осталися в гробі осібно звиті (Йоан 19:23,24; 20:5-7), так що одяжі, в котрих Він при нагоді являвся, мусили бути спеціально створені, і правдоподібно при кожній нагоді була інша. Приміром, коли показався Марії як огорожник, правдоподібно мав на собі одяг, яку носили огорожники.

Що тіла, в яких показувався наш Господь, були дійсними людськими тілами, а не тільки такими видавалися, Він доказав ясно, коли їв перед ними і казав дотикати себе, аби переконалися, що се було дійсне м'ясне тіло, кажучи: „Чого ви строживались? ... Дотикайтесь мене і пригляньтесь, бо дух тіла і костей не має, як бачите, що я маю.“ — Лука 24:38,39.

Деякі Християни роблять із сих слів нашого Господа дуже нерозумне заключення, іменно що се прибране тіло було правдиве його тіло складаючися з крові і костей. Вони уважають се прибране тіло за його духове тіло і кажуть, що духове тіло складається з м'яса і костей і є таке саме, як людське тіло, тільки що замість крові нливе в їх жилах щось неозначеного, котре називають духом. Вони видко не уважають на слова нашого Господа, що се не було духове тіло, — що дух не має м'яса ні костей. Вони певно забули на слова Йоана, що „ще не явилось,“ ще не знаємо, що є духове тіло, і що не будемо знати сего так довго, аж будемо переіменні і станемося подібні йому і будемо бачити його, яким Він є. (1. лист Йоана 3:2) Вони певно забули на виразні слова Павла, що „тіло і кров не може наслідати царства Божого“ — і його дальше записування, що *тому* всі слав-наслідники з Христом мусять також бути „змінені.“ — 1. до Коринтян 15:50,51.

Богато Християн думає, що славне духове тіло нашого Господа є те саме тіло, що було розп'яте на хресті і зложено до гробу Йосифа. Вони сподіються, що доли побачать Господа в славі, спізнають його по ранах, які йому завдали на Голгофті. Під тим зглядом вони дуже помиляються. Переконаємося о тім зараз, як тільки застановимося над тим.

Если би їх погляд був правдивий, тоді се доказувало-б, 1.) що його воскресне тіло не є славне або совершенне, а поранене і безображене. 2.) Се доказувало би, що ми знаємо, яке є духове тіло, хотів Апостол учить зовсім противно. 3.) Се доказувало би, що ціна нашого викупу була взята назад. А Ісус сказав: „Моя тіло (я дам)

за життя світа." (Йоан 6:51) Се його тіло, його життя як *чоловіка*, се було віддане на жертву викупу за нас. А коли за силою Отця Він знова був піднятий до життя, був привернений не до людського існування, не до людської природи, бо ся людська природа, його людська еґзистенція була віддана на жертву як ціна за наш викуп. А если би ту ціну викупу Він був взяв назад, тоді ми були би ще дальше під осудом смерті і без надії.

Не маємо більшої підстави думати, що духове тіло нашого Господа від його воскресення є людським тілом, як не можемо казати або припускати, що його духове тіло перед його першим приходом на землю було людське, або що другі духові істоти мають людські тіла. Бо дух не має тіла ні костей. Ап. Петро говорить, що наш Господь був убитий, умертвлений, вправді тілом (як чоловік), но ожив духом." — 1. лист Петра 3:18.

Одначе тіло нашого Господа було усунене з гробу надприродно. Если би було там лишилось, сталося би непоборимою перешкодою для віри учеників, котрі ще не розуміли духових річей — бо „дух не був ще їм даний.“ (Йоан 7:39) Ми не знаємо, що з ним сталося, з відмогою, що не стліло, не зігнуло. (Діян. Ап. 2:27,31) Чи воно розпалось в елементи, з яких складалося, чи є ще де заховане як великий пам'ятник Божої любови, послуху Христа і нашого викупу, ніхто сего не знає. Знати о тім не є доконче потрібне. Знаємо, що Бог в чудесний спосіб укрити тіло Мойсея (5. Мой. 34:6; Юда 9); і що на пам'ятку Бог в чудесний спосіб заховав манну в золотій чаші перед зіпсуттем, котра лежала в скрині під ублагальнею в Святих Святих і представляла тіло нашого Господа, хліб з неба. (2. Мой. 14:20,33; до Жид. 9:4; Йоан 6:51-58) Тому не було би нам дивно, если б в царстві Божім Бог показав світові тіло Ісуса, розп'яте за всіх і даюче викуп за них — заховане нетлінне як вічний доказ безграничної любови і совершенного послуху. На кінці є можливо, що слова Йоанові 19:37 і пророка Захарії 12:12 можуть в сей спосіб співнитися. Сі, що кричали: „Розлини його! можуть ще як свідки спізнати те саме тіло, котре пробило копіє і пошарпали гвозді і терне.

Говорити, що славне тіло нашого Господа є тілом з мяса і костей, не дається зовсім погодити з його дивними і раптовними полями в часі тих сорок днів перед його вознесенням. Як міг Він так раптовно являтися і зникати? Як міг Він держати себе майже все невидимим через сих сорок днів? Чому за кожним разом, як являвся, був так змінений, що не можна було його розізнати і не був той самий, що попереднім разом, і не такий, якого добре знали і любили всі перед його розп'яттем тільки на кілька днів перед тим?

Не вистарчить сказати, що се були чуда, бо тоді повинні бути сказані певні причини або конечність таких чудес. Если його тіло по його воскресенню було з мяса і костей, і то те саме тіло, що було розп'яте на хресті з всіма знаками і ранами, то чому Він діяв чуда, котрі не тільки що не potwierдили сего факту, але котрі, як бачимо, посвідчали противне? — Іменно, що Він не був вже більше чоловіком — з мяса і костей, но духовою істотою, духом, котрий міг приходити і відходити, як вітер так, що ніхто не міг сказати, звідки прийшов

або куди пішов; котрий аби поучити учеників, являвся як чоловік від ріжними видами і творив собі тіла і одежі відповідно до обставин і назад їх розкладав.

Перед розп'яттем наш Господь жив з своїми учениками дуже сердечно, а по своїм воскресенню, хотий любив їх не менше як передше, спосіб його поведіння з ними був більше повздержливий. Без сумніву Він діяв се тому, аби вказати їм на свою гідність і честь високого вивішення і виробити в них належний пошанівок до своєї особи і авторитету. Хотий коли був чоловіком Ісусом, в його поведінню оказувалася все гідність, котра сама наказувала почесть для його особи, то тепер коли зістав змінений до Божественної природи, мусів і треба було, аби заховав ще більшу повздержливість і повагу. Таку повздержливість і повагу оказував все Бог Єгова в поведінню з своїми сотворіннями; і се є добра річ. Таку повагу і повздержливість оказував наш Господь у всіх своїх розмовах з учениками по своїм воскресенню. Розмови сі були дуже короткі, як сам сказав: „Від тепер вже не буду багато говорити з вами.“

Хто вірить, що наш небесний Отець є духом а не чоловіком, сему не буде трудно порозуміти, що наш Господь Ісус, котрий тепер є вивішений до Божої природи і, котрий є не тільки морально подібний до Бога, но і в дійсности є „с'язвом слави і образом особи Отця,“ що Він не є більше чоловіком, но духом, духовим еством, якого чоловік ніколи не бачив, ані без чуда бачити не може. Так неможливо для людей бачити велику славу Господа Ісуса, як не можливо для них оглядати Бога Єгову. Подумай на хвильку, як само відбитте духової слави поділяло на Мойсея і Ізраїля на горі Синай. (до Жид. 12:21; 2. Мой. 19; 20:19-21; 33:20-23; 34:29-35) „Такий страшний був вид,“ такий переражаючий, що Мойсей сказав: Я цілий дрожу. І хотий Мойсей був надприродно покріпленний, аби оглядав славу Божу так, що через сорок днів і ночий сам оден з Богом під тінею його слави, не ївши ні пивши, отримав і написав право Боже (2. Мойсея 34:28), одначе коли він забажав побачити лице Боже, Бог сказав: Ти не можеш бачити моего лица; бо не буде жити вже чоловік, що бачив лице мое.“ (2. Мой. 33:20) Все, що Мойсей бачив, була тільки *полява*, що представляла Бога, а більше не було можливим. З сим годяться також слова Апостола: „Бога не бачив ніхто з людей ніколи.“ Він є Цар безсмертний, невидимий, котрого ніхто з людей не бачив [ніколи]. (1. до Тим. 6:16) А що духи можуть і видять Бога, котрий також є духом, се ясно сказано. — Матей 18:10.

Если наш Господь є ще дальше *чоловіком* Ісусом Христом, що дав себе на викуп за всіх“ (1. до Тимот. 2:5,6) — если бувши умертвлений тілом (чоловіком), Він встав наново тілом (чоловіком) а не оживляючим духом, як каже Ап. Павло — тоді замість бути вивішеним висше ангелів і всякого імени, що іменується в небі і на землі, був би все ще чоловіком. І если Він дальше задержує від слуги, яким стався, аби перетерпіти смерть за всіх людей, і если все ще є менчий від ангелів, тоді Він ніколи не може бачити Бога.

Но як неразумний є сей погляд, если добре застаномось в світлі слів Апостолів. Розваж також, що если

би тіло нашого Господа, що було пробите колом і зранене гвоздями і терневим вінцем і повне знаків болю, було його славним духовим тілом, і если би рани і знаки болю належали до вивисшеного Господа, тоді далеко було би йому до краси, навіть хотія би ми любили рани, котрі Він за нас витерпів. І если Він носить таке недосконале, покалічене і повне знаків тіло, і если ми будемо подібні йому, чи се не каже догадуватись, що Апостоли і святі, котрих розпняли на хресті, або стяли голову, або укаміновали на смерть, або спалили, або покращали на кущини або котрих пожегли звірі, як також ті, що згнули в якій катастрофі, чи вони також по воскресенню не будуть носити на своїм тілі сих безобразностей і ран? Чи в таких разі небо не представляло би найбільше відражаючого виду через цілу вічність? Але так не є. Ніхто не може довго устоятись при таких нерозумнім і непотвердженим св. Письмом погляді. Духові істоти є совершенні під кожним зглядом. Так Апостол пригадує Церкві; що вони як наслідники небесної або духової слави і чести, хотія сіються [в смерті] в немочи [із знаками і ранами і пр.], устануть [воскреснуть] в силі; хотія сіються в безчестю, встануть в славі; хотія сіються тіла тілесні [хотія умирають людьми], встануть тіла духові [воскреснуть яко духи]; і як носили ми образ земного отця, будемо носити образ небесного Господа. (1. до Коринтян 15: 42-51) Наш Господь Ісус задля нас прийняв і через якийсь час носив також образ тілесного отця, аби міг нас відкупити. Но в своїм воскресенню стався Господом небесним (до Рим. 14:9) і ми, если будемо вірні, будемо в короткім часі носити також образ небесного Господа (будемо мати духові тіла) так, як до сего часу носимо ще образ земського господа, Адама, (ходимо, маючи людські тіла, як люди).

Пригадаймо собі історію з Павлом. Аби він міг стати одним з апостолів, він мусів бути свідком — мусів видіти Господа по його воскресенню. Він не належав до тих, що виділи появлення Господа по воскресенню і його присутного в часі сорок днів. Тому йому була дана особлива ласка на маленьку хвилинку бачити трошки Господа. І він бачив його, но не так, як другі — не заслоненого в людськім тілі і одітого у одіж. І сей маленький погляд на прославлену особу нашого Господа був причиною, що він впав на землю і стратив зір, осліп від ясности, котра світила яснійше, чим сонце в полудні. Аби хотія в часті відискати зір від сеї сліпоти, потреба було чуда. (Діян. Ап. 9:17, 18) Чи Павло не бачив Господа таким, як и м Він тепер є — духовою істотою? Або чи наш Господь в часі сих сорок днів для спеціальних цілей і причин повисше виложених, чи Він не являвся таким, яким *був*, се значить, яким Він був перед своєю смертю? Ніхто сего не заперечить. Господь мав особливу ціль, чому явився Павлові в іншим виді. Апостол оповідає се, кажучи: „На остаток же всіх явився і мені, що перед часом уродився.“ (1. до Корин. 15:8. — дословний переклад з грецького) Як воскресенню нашого Господа було рождеством із смерті до повної совершенности духової істоти (1. до Корин. 1:18; до Рим. 8:29), так воскресення Церкви, тіла Христового, є назване тут і в дру-

гих місцях як рождество. Коли ми народимся або воскреснемо як духові істоти, тоді будемо бачити Господа — яким Він є. Павло бачив його так, як побачуть його всі члени тіла Христового, але він бачив перед властивим часом скорше, чим народився із смерті, скорш чим міг се звести — одначе бачив його так, як побачать його в своїм часі всі, хто так народиться.

Коли Мойсей сходив з гори, аби переказати Ізраїлеви Закон Завіту, він був прообразом більшого Законодавця і Посередника Нового Завіту, котрий при своїм другім приході зійде, аби правити світом і уділяти йому благословенств. Тому Мойсей представляв цілу Церкву, котрої Головою є наш Господь. Від лица Мойсея била така ясність, що нарід не міг дивитися на него і Мойсей мусів опісля покривати себе покривалом. Він був прообразом духової слави Христа, о чім тепер як раз розбираємо. Христос має дійсну славу і ясність, будучи сям евом і образом Отця, і ми будемо подібні йому, і ніхто з людей не буде міг звести сеї слави. Тому бач згляду на се, в який спосіб Законодавець появляється світові, і відкривється його слава, люди не будуть могли бачити слави духових осіб. Духові істоти будуть говорити через заслону — під покривалом. Се привнайменче означало покривало Мойсея. — 2. Мойсея 34:30-33.

Коли уважно розбираємо сю справу, переконуємося що раз більше, як великою була мудрість Бога, коли в такий спосіб обявив апостолам воскресенню нашого Господа. Через се переконав їх вдоволяючо, і вони стали відповідними свідками так, що покірні сего світа могли прийняти їх свідчення і повірити, що Бог воскресив нашого Господа із смерті. Апостоли могли спізнати того, що був мертвий, а тепер живе вічно і повірити, що через Него можуть прийти до Бога. Коли розбираємо сей предмет, ідучи за вказівками Святого Духа правди, наш погляд поширяється і ми бачимо, що наш Господь не є вже більше чоловіком Ісусом Христом, но Господом слави і сили, учасником божественної природи. І тепер ми знаємо його як такого, о котрого приход і царство Церква так щиро молилася і з тугою вижидала. Хто добре помисляє його високе вивисшенне, сей не буде сподівався побачити при його другім приході чоловіка Ісуса Христа в людськім тілі, котре було приготоване на жертву і було поранене і віддане на смерть яко наш викуп. Ані не можемо сподіватись, аби Він при своїм другім приході „явився“ або показав себе світові під ріжними людськими постатами — що було потрібним для тих перших свідків, но не тепер. Він, як се будемо бачити, виявить свою другу присутність зовсім інакше.

З сего, що знаємо о духових істотах і о їх появах в минутих часах, видно, що если би наш Господь показав себе при своїм другім приході в сей спосіб, що отворив би або очи людям, аби бачили його славу, як се зділав з Павлом і Даниїлом, або, если би прибрал людське тіло, то в обох разях се було би зі шкодою для плану, який є обявлений в Божім Слові. Если би Господь показався людям в повній своїй славі, наперед в чудесний спосіб приготував би очи людей, аби могли його бачити, то сей надмірно великий блеск майже спаралізував би їх; а знова, если би показався яко чоловік, понизив би стан своєї гідности і не дав би людям

правдивого поняття о Божій природі і виді. Як видно, оба ці роди появи не є ні потрібні ні добрі, тому можемо припускати, що ні один з них не буде ужитий.

Протинно, ми можемо сподіватися, що Христа буде видно в людях в той самий спосіб, як вони бачили Бога в тілі (в чоловіці), коли Господь „стався тілом,“ чоловіком Ісусом, і мешкав між людьми. [Ісус показав своїми ділами і поведінням, який є Бог, котрого люди своїми очима не можуть бачити.] Людська природа, чоловік, коли є совершенний і в єдності з Богом, має в собі подобу Божу в собі. Тому на початку совершенний Адам мав подобу Божу. Також Ісус Христос був таким совершенним чоловіком: тому і міг сказати до Філіппа, котрий просив „показати йому Отця,“ „Хто видів мене, видів Отця“ — той бачив Божу подобу в чоловіці. „Бог об'явився в тілі,“ тілесно, в чоловіці.

Так подібно люди взагалі, в міру як стануть поступово приходити наново до давно утраченого образу Божого, будуть тілесними образами і подобами Отця і Христа. На початку Тисячліття, як ми се бачили, світ буде мати приміри совершенних людей. (Том I, стор. 328-336) Авраам, Ісаак, Яков і святі пророки, вже випробувані і узнані як такі, будуть „князями“ між людьми; будуть виконувати розкази і заступати духове, невидиме царство. В них буде видно Христа — в їх тілі, в них як в людях, подібно як Отці було видно в його тілі, в Нім як в чоловіці. І кожний, „хто схочє“ досягнути совершенності і прийти до повної єдності з Богом і Христом, буде образом Бога і Христа, і у всіх таких буде видно Христа, у кожного з них покажеться Христос.

Позаяк чоловік був створений на моральну подобу Бога, совершенним чоловіком, коли в новні посвятиться, буде міг совершенно поняти святого духа і Боже Слово, а прославлена Церква буде ним керувати. Без сумніву,

що тоді будуть всякі вицїння і безсеретні об'явлення і загальне порозумівання між духовим царством а його земськими представителями і виконавцями о якого свободнійшї і численнійшї, чим були коли перше, — будуть більше на подобу сего, як порозумівався Адам в раю, коли ще не згрішив і був в єдності з Богом.

Так отже ні розум ні св. Письмо не вимагають сего, аби наш Господь при своїм другім приході являвся під різкими видами людських тіл. Що такого роду появи не є конечно потрібні, видно з того, як є в царствї сатани, де він ділає через людей як через своїх слуг. Хто має в собі духа ала і бауду, сей дуже вірно представляє великого невидимого князя. В такій спосіб сатана показується в людях, хотий його самого як духа люди не видять.

„Змінений Христос,“ „змінені“ члени тіла Христа, коли стануться учасниками божественної природи, будуть дійсними духами, як сатана є духом, і так само невидимі для людей. Вони будуть вилити в подвійній спосіб, тільки протинно щодо характеру і щодо наслідків. Їх почетні слуги (посередники) не будуть невільниками незнання і слабостей, якими є по найбільшій частї слуги сатани, но совершенні, „дійсно свободні,“ котрі будуть ділати розумно і згідно з волею Божою, добровільно і з любови. Їх становисько буде нагородою за праведність.

Присутність нашого Господа об'явиться світові оказанням його „сили і великої слави,“ і світ увидить її не тільки звичайним оком, но також оком свого розуму, коли побачить великі зміни, котрі буде впроваджувати в життя новий Цар. Його присутність і праведний авторитет спізнає світ так по карах, як і по благословеннях, котрі будуть сплавати на людей під його панованням.

(Дальше буде)

МАРНОТРАВНИЙ СИН.

ПРИПОВІСТЬ ПОКАЗУЄ НА ВЕЛИКУ ЛЮБОВ БОЖУ — МАРНОТРАВНИЙ СИН ВЕРТАЄ ДОМІВ

„Встину і милу до свого отця.“ — Лука 15:18

СЯ ПРИПОВІСТЬ є названа перлом між приповістями. Бо справді, ні одна з них не показує нам так сильно любови Божої, як сеє, ні одна з них не зворушує так скоро людського серця, як вона. В „прповіди на горі“ Ісус виложив права, закони, царства, котрі мали бути найвишим правом для всіх, хто хотів бути в тім царствї. Подібно, як закон даний на горі Синаї, вони вимагали цілковитого послуху. В разї, если хто переступив їх, не находив для себе ратунку, хіба що в молитві міг просити Бога о прощення свого переступу, но тільки тоді, коли він сам наперед простив тим, котрі провинилися супроти него самого.

Закон виложений на горі вимагав більшої праведности, чям її оказували фарисєї. Но як малася справа з грїшниками, із адоцинями і з тими, що були поза Законом? Чи Ісус в своїй науці, котру принїс від Отця,

чи не показав Він на яке средство ратунку для грїшників, для прощення їх провин; для тих, що добровільно вибрали аду дорогу? Як митарі і грїшники могли приблизитися до Бога? На се питання хочемо дати відповідь. Ісус прийшов не тільки звелічити та прославити закон Божий, но також сказати о любови Божїї зглядом *gratia*.

Тут можемо сказати, що маємо дві зовсім собі протинні річи: Не було такого другого чоловіка, аби хотий в приближенню рівнявся Ісусови щодо чистоти свого життя; і ніхто ніколи не поставив праведности на так високих щєбі, і не вказав на домагання праведности як Ісус, — а однак той сам Ісус був приятелем митарів і грїшників. І хотий Він не товаришував а ними, то часами із з ними і часто розмовляв. За часи Ісуса Христа митарі збирали від людей мито і податок. Ісус

Ізраїли не любили їх і погорджали ними, поваяк вони забирали від людей средства пожери і загадували їм небезпечне римське ярмо, а по друге, що вони часто змушували від людей більше, чим їм належалося дати; словом обдирали людей. Фарисеї також обдирали людей, тільки робили се під плащиком релігії і патріотизму. (Мат. 23:14) Митарі ж брали отверто, що тільки могли. Грішниками були ті, що мало або таки зовсім не дбали про книжників і фарисеїв, і задля сего так називали їх, і часто справедливо. Бо вони тримали руку з такими, що зовсім не дбали, аби жити праведно, як закон наказував, а то задля облуди фарисеїв, котру у них бачили.

ПРИПОВІСТЬ ПОКАЗУЄ НА ВЕЛИКУ ЛЮБОВ БОЖУ

Всім є знано, що Жиди за часів Ісуса відпали далеко від ідеалу правдивого Ізраїльтянина. По правді вони жили як Погани. Богачі і ті, що були при владі, дбали тільки про себе. (Псал. 49:6-14) Священники уживали у всяких можливих достатках, а бідний нарід не дбав про себе і ніхто не журився ним, хіба як треба було збирати данини для священників або для римського правительства. Гордість і зарозумілість провідників народу не могла піднести людей, котрих вони мали учити і котрим ставили себе самих за примір. Що більше, се зарозуміле їх поведіння і свідомість класової різниці причинилися ще до загального пониження рівня життя; бо се шкодило народови, бо повставала між одними а другими більша прірва.

Но Ісус знаходився так само добре в товаристві сих погорджених людей, як коли сидів з своїми учениками на горі і викладав вимагання справедливого Божого закону. Не понижаючи ні на йоту виложених собою zasad, Він міг бути з тими людьми. Для того коли Ісус показав, що Він є приятелем митарів і грішників, ті радо його слухали. Він мав для них красні слова. Бо Бог, його Отець, посилавши Ісуса між людей, знав, що можна буде учинити з людським родом. Він бачив, що люди повернуть до первісного стану і будуть знов щасливі і в адности з Ним. А Ісус, котрий прийшов принести Божі слова, бачив серце людей і знав, що в нім кривється. Він знав, що з них може ще бути. Лука оповідає, що одного дня, коли зібралися книжники і фарисеї і багато народу, „приблизилися до нього всі митарі та грішники, щоб слухати. А фарисеї та книжники нарікали, кажучи: Сей чоловік приймає грішників і їсть з ними.“ (Лука 15:1,2) Тоді Ісус сказав їм кілька приповістей, між якими приповідь о марнотравнім сині є найважніша.

Найперше оповів їм, як Бог любить грішників і бажає, аби вони навернулися, подавши за примір чоловіка, котрому загубилася одна із сто його овець, і невісту, котра шукала за згубленою монетою. А опісля оповів отсю без порівняння найкращу приповідь, де показав, як Бог нетерпеливо вичікує і тужить за своїми страченими дітьми. Вівця і гріш мали свою вартість для властителів, так подібно Бог не хотів, аби щось із його власности затратилося. Але рідна дитина є далеко дорожша, чим вівця або гріш; так показав, що людський рід, той марнотравний син, є дорогий серцю Божому.

Сею приповіддю Ісус хотів показати фарисеям на не-

безпеченство, в яким вони знаходилися, і показав їм на прикладі на їх гідний пожалування стан. Боли митарі і грішники приближилися до Него, аби слухати його, Він показав, як Бог любить їх і жде на них і по правді виглядає на них неначе той отець з любов'ю виглядав повороту свого марнотравного сина. І сказав: Отець чоловік мав двох синів. Молодший з них і більше живої вдачі бажав пійти в широкий світ і закоштувати його приємностей. Одного дня приступив він до отця і попросив його відділити йому його частку. Отець не супротивлявся сему, пристав на його просьбу і поділив маєток між синів. Син не отягався, но сейчас покинув дім отця і пішов в світ далеко. Там став розпускати гроші, аби заспокоїти свої пристрасти. Та по недолгім часі не стало грошей. Він опинився без приятелів і без средств до життя. Не оставало нічо другого, хіба нанятися до праці. І нанявся до одного чоловіка за слугу, а той післяв його пасти свині. Яке мусіло бути пониження для него. Він Жид мусів пасти свині, котрі були призначені для Поган! І там він влад так низько, що радо був би їв се, що їли свині, но і того не мав, аби заспокоїти свій голод.

МАРНОТРАВНИЙ СИН ВЕРТАЄ ДОМІВ

Будучи в такім прикрім положенні, він вийшов в себе, став думати. До сего часу він був зайнятий чим иншим. Бенкети, забави і другі приємности життя збирали увесь час, і він не мав хвильки застановитися. Но тепер, коли почувся опущений всіма, без поживи і одежі, став думати над собою і над своїм минувшим життям. Він згадав на дім свого отця і на слуг, котрі хотіли найматися тільки на службу у него, все таки були добре убрані і мали, що їсти, і отець дбав про них, — а він тут марно з голоду пригибає. Він рішився пійти до свого вітця і визнати свій гріх перед небом і перед ним. Він скаже своєму отцеві, що він не є гідний називатися дальше його сином, но нехай прийме його за одного із пасників своїх.

Він знав, що в своїй просьбі не йде за далеко. Він знав, що він є сином свого отця, тому думав, що він може просити, аби його прийняв за пасника. Слова його показують на правдиве покаяння. І пустився домів. Но, будучи ще далеко від дому, побачив його отця. Він ниглядав його; він знав свого сина і сподівався, що колись він поверне домів. І побіг йому на стрічу і замість викидати йому і ганьбити його, отець кинувся йому на шию, обняв його і плачучи став цілувати його. Син почав говорити се, що був собі уложив. Та батько не дуже сего і слухав, взяв його домів і приказав убити тучне теля і скликав усю челядь і став веселитися, бо його син, котрий „був мертвий“ тепер „ожив“, котрий був згинув, тепер знайшовся. — Лука 15:24.

В св. Письмі не находимо другого місця, де була би так ясно виложена любов Бога, як тут. А Ісус радувався, що міг сказати се митарям і грішникам, для котрих головною сею приповіддю була призначена. Що хотіли вони своїм життям стати подібні до марнотравного сина і приставали з такими, що не уважали на закон завіту, то однак Бог любить їх і памятає про них. І если послухають слів Ісуса, то можуть також прийти до свого

Отця, а Він їх так само ласкаво приймає, як отець марнотравного сина. Вони могли пізнати зі слів Ісуса, що Бог приймає їх назад і не буде їм вищоминати. Де є правдиве покайняння, там не потреба випоминати.

Ісус сказав в своїй приповідці, що старшого сина не було в дома, коли повернув марнотравний син, і що він не увійшов до хати, як довго там веселилися. Бо коли він довідався о причині сего торжества, не хотів увійти до хати, хотів навіть сам отець вийшов і просити, аби ввійшов і веселився з ними. Він нагніваний зізнався, що він все був дома і ніколи не чинив так, як його молодший брат, бо отець ніколи не учинив йому сего, що марнотравному синові. Він хотів їм сказати, що він все любив отця як належалося. Але хто кого любить і є щасливий з того, сей не буде жадати, аби задля того справити йому веселу гостину. Тому отець легонько згнівлює його, кажучи: „Дитино, ти все зі мною єси, і все, що моє, є твоє.“ (Лука 15:31) Ввійшли до хати і веселилися з нами, бо твій брат повернув, мій син знайшовся! Но той не хотів. Старший син представляв фарисеїв. Ісус показав їм, що хотів вони не переступали стверго, як се чинили митарі і грішники, то однак їх серце є гірше, чим тих, котрими вони погорджали; і що ті погорджувані ними можуть скорше прийдати до Бога, чим вони.

Позаяк Ісус не казав нічого в сій приповідці о потребі жертви за гріх, котра покриває наші гріхи і є konieczna до прощення гріхів, даятого многи говорять, що наука, котра учить, що заким могло наступити поєднання між Богом а чоловіком мусіло прийти наперед принесення жертви за гріх, є противна науці Ісуса і серцю Божому. Вони кажуть, що Ап. Павло вдумав науку о викупі і о жертві поєднання за гріх, і що він спровадив Церкву на задю дорогу цюю сего. Вони мильно говорять, що Бог не вимагає нічого більше, тільки признати до гріху; або навіть, що не жадається нічого більше, тільки повернути домів, чи се вискажеться словами, чи ні. Однак з того, що в сій приповідці не гадується о жертві поєднання за гріх, ніхто не має ще права заключати, що Бог не учинив такого пляну. У

словах Ісуса не містилося ціле Боже обавлення. В дійсности Він викладав Слово Боже, і Він прийшов, аби звеличити Закон і Пророків, виповняючи їх на собі (Мат. 5:17), по тому, що його ученики були ограничені. Він не вложив їм тоді наук свого обавлення, — Іоан 16:12,13.

Правдивий ученик Христа піде слідами свого Учителя. Він приймає св. Письмо за Слово самого Бога, як і Ісус уважав його за таке, і буде йти за вказівками його. Св. Письмо не учить нічого так ясно як що відпущення гріхів є konieczne, аби можна поєднатися з Богом, і що се відпущення отримується через жертву поєднання за гріх. Сам Ісус, котрий подав нам сю приповідку, сказав, що Він прийшов, аби віддати себе на викуп за многих (Мат. 26:28; 20:28); а його предтеча Іоан сказав о нім: „Се Агнець Божий, що бере на себе гріхи світа.“ (Іоан 1:29) Невірні священники, котрі заперечувать уладок чоловіка, не хотять вірити в Господа Ісуса, котрому, як кажуть, служать; і тому не можемо сподіватися по них, щоби вірили в жертву примирення за гріх або її жадали. Нічо так скоро і так сильно не порушить гордості чоловіка, як признати, що чоловік може назад прийти до єдности з Богом і до життя тільки через смерть Ісуса Христа, котру Він перетерпів задля него.

Коли світ зрозуміє свій жебрачий і безнадійний стан, і коли теперішнє слово о правді поучить його, чого він ще не знає, що колись він займав почетне місце в домі Отця, тоді спізнає, що єї слова се голос самого Отця, котрими Він кличе його до себе. Бог непаче вийшов із свого дому на дорогу, аби зустрічати свої погрібі діти. Ісус прийшов на землю, аби поучити о любови свого Отця. Він умер не тільки, аби оказати свою вірність, но також, аби відкупити всіх; а через його вірних послідувателів, котрі мають того самого духа і йдуть його стопами, Бог обявляє свою любов до всіх лютий. І світ зрозуміє і спізнає, що він може повернути назад домів і мати там спокій і відпочинок, назвавши наперед довгих і гірких досвідчень в своїм життю.

ЧОЛОВІК СЛІПІЙ ЗРОДУ.

ІСУС ЖАДАВ ПОСЛУХУ, АБИ БУВ УСПІХ — ТУТ ПОКАЗАНА ВАЖНА ЧАСТЬ БОЖОГО ПЛЯНУ — МУСІВ ОБМИТИСЯ. АБИ БАЧИТИ

„Одно знаю, що сліпим бачити, тепер бачу.“ — Іоан 9:25.

ЗДАЄТЬСЯ, що Іоан вибрав важніші чуда Ісусові і вислав їх до своєї евангелії. Сих чудес є сім; і вони дуже красно малюють різні діла Ісусові і різні черти пляну Божого через Ісуса. Розбиремо тепер, як Ісус Христос уздоровив сліпого зроду чоловіка. Іоан, подаючи подрібний перебіг сєї події, хотів тим звернути особливу увагу на сю подію.

Ісус був в Єрусалимі. Ідучи дорогою побачив чоловіка сліпого від уродження. Правдоподібно сей чоловік сидав подия на одно місце і був всім добре знаний. Сліпота се річ звичайна в Палестині. Велике число тратить

зір по причині небальости родичий. Навіть ще тепер можна часто бачити в Єрусалимі, як мухи покривють очка дитинні, а родичі як би сего не бачили. Правдоподібно Жиди не порушували питання, хто є відповідальний за сліпоту через небальство, но в тім случаю зробили теологічне питання. Вони думали, що Бог учинив так, що сей чоловік родився сліпим, аби оказати свою неласку.

Тут ученики мали нагоду научитися дещо від свого Учителя і отримати відповідь на се так трудне питання. Віддати, що Ісус завважав сего чоловіка, ученики слі-

тали його і кажуть: „Хто згрішив, він, чи родителі його, що сліпим родився? Ісус відповів: Ні він не згрішив, ні родителі його не завинили, а тільки щоб явилися діла Божі на нім.“ (Йоан 9:2,3) Також сказав їм, що сей чоловік був там тому, аби Він міг „чинити діла Божі“, поки є день. І сказав: „Доки я в світі, я світлом світові.“ І зараз взявся за діло, аби повернути зір чоловікови. Його спосіб лічення був незвичайний. Плюнув на землю і зробив болото зі слини і помазав болотом його очи. І приказав йому, аби пішов і умився в Силоамській купілі.

АБИ БУВ УСПІХ ІСУС ЖАДАВ ПОСЛУХУ

Чоловік зробив так як сего жадав Ісус. Умився в купілі і сталося чудо; до дому повернув він видючий. Се надзвичайне чудо, як видно, не ушасливило всіх. Сусіди, побачивши його, дивувались і питали, чи він є той сам, що сидів при дорозі і просив милостині, чи ні. Він запевняв, що так. І питали його: як же тобі отворилися очи? Він розповів їм, що чоловік, що зветься Ісус, помазав йому болотом очи і він узрів, коли обмив очи в купілі. І сказали: Де є той чоловік Ісус? А він відповів, що не знає. Місто радуватися з ним, вони повели його до фарисеїв правдоподібно тому, що се сталося в суботу. Вони уважали се за зломанне приписів установлених фарисеями. Ті стали випитувати його і рішили, що се діло не є добре, і що чоловік, котрий се чудо учинив, не є добрий, бо не хоронить суботи. Та другі сказали: Як може чоловік грішний такі чуда чинити? Тоді запитали чоловіка, що був сліпим, що він на те скаже? А той відповів: Що Він є пророк. У своїй злобі не знали, що робити; і багато з них не вірили, аби чудо сталося, і аби той чоловік був сліпим зроду. Тому покликали його родичів і спитали, чи то їх син. Вони призналися, що так. „Но як він прозрів, не знаємо, або хто отворив йому очи, ми не знаємо; самого питайте, має літа, нехай сам про себе говорить.“ Вони відповіли їм тому так, бо боялися. Бо Жиди нарадилися, що хто визнасть, що Ісус є Мессією, Христом, такого зараз викинути з синагогі.

Тоді фарисеї знова покликали сліпого перед себе і сказали: „Дай славу Богу“, і хотіли, аби він признав, що той, хто привернув йому зір, є грішний чоловік. Сліпий чоловік не пристав на се, і сказав: „Одно знаю, що сліпим бувши, тепер бачу.“ Коли його знова допитувалися, як се сталося, як він отворив очи (бо се були зовсім не віруючі в Бога), він відповів: „Я вже вам сказав і ви чули; що ще хочете чути? Чи і ви хочете статися його учениками?“ Сі безпастанні допитування учиняли його рішучим і заявив: „Ми знаємо, що Бог грішників не слухає. Від віків не чувано, аби хто отворив очи сліпому від уродження.“ Се є перший випадок в історії світа, що чоловік зроду сліпий прозрів. Чи міг би хто учинити таке чудо, если б Бог не післав його?

Сі розумні слова розгнівали фарисеїв і, викидаючи йому, що він в гріхах був цілий, бо сліпим народився, [по їх науці Бог його укарав за гріхи] і викинули його з синагогі і викляли. Позаяк таке викляття мусіло відбуватися з певними церемоніями, сам факт показує, що вони довго над тим нараджувалися і щодо сего рішення

приймав по зрідій розвазі, не будучи поіритовані на хвилю. Ісус учув о тім і знайшов сего чоловіка і спитав його, чи він вірить в Сина Божого. Сей не знав багато о Сині Божім, і тому сказав до Ісуса: „А хто він, Господи, аби я увірував в нього? Його серце неначе хтось порушив. Ісус відповів йому, що Він сам є тим Сином Божим, що прийшов на світ, кажучи: „І видів еси його і хто говорить з тобою, се Він.“ Чоловік сказав: „Вірую, Господи“ і поклонився Ісусу.

ТУТ ПОКАЗАНА ВАЖНА ЧАСТЬ БОЖОГО ПЛАНУ

Ніхто не сумнівається, що в тім образі показано дозволеннє зла; тут бачимо образ пляну Божого і ціль, яку Він поставив. Ми знаємо, що зло було дозволене, і воно було конечно потрібне не тільки для чоловіка, но і для ангелів небесних, і як можемо судити для сотворіння, котрі ще будуть сотворені. Бог є осередком всього життя і всі істоти і річи мусять іти за Його волею. Дятого вкінці нікому не буде дозволено жити, если не схоче підчинитися і йти за Його волею. З досвіду людей і з обявлення щодо ангелів, яке маємо, пізнаємо, що самолюбство, котре противиться волі Божій, є все можливе.

Дозволеннє злого є частию Божого пляну, аби всі розумні Божі сотворіння зрозуміли, що самолюбство є само в собі річ зла і супротивляється волі Божій і провадить від Бога, і вкінці веде до смерти. Така наука була конечно потрібна, бо інакше Божа доброта не дозволила б на се. Бог не чинить зла, аби добро могло вийти з того. Він тільки дозволив на зло, аби в своїм часі його сотворіння спізнали його любов і справедливність і прийшли до Него.

МУСІВ УМИТИСЯ, АБИ БАЧИТИ

Від сего сліпого чоловіка Ісус не жадав віри, но послуху; і послух допоміг йому отримати ласку. Чудо було тільки средством, котре запровадило до цілі. Ціль стала осягнена, коли сей чоловік оказавшись характерним потерпів в обороні Ісуса, і коли Ісус знайшов його і допровадив, що він повірив в Него і прийняв за Сина Божого.

Без сумніву сей зроду сліпий чоловік є образом, як в Христовім царстві увесь рід людський сліпий зроду і уроджений в грісі і в беззаконно отримає зір, і як ті, що будуть уживати сего зору для слави імені Божого і для праведности, будуть благословенні і будуть в єдності з Богом.

Ісус зробив болото і поклав на очи і опісля казав йому пійти умитися в купілі. Се представляє, в якій спосіб нечистота, засліпленнє людське буде змита за силою Христа, если з вірою послухають Його. Коли Ісус положив болото на очи, тоді сліпота здавалася неначе би була ще більша; але се було потрібне, аби показати образ на будучність. В теперішнім часі, коли Господь зійшов з неба на землю, аби увільнити людей з їх сліпоти і з неволі зла, видається, як би горе людське стало через се гірше. Однак се тільки мала частина цілого діла. На хвилю видається яко би світ потерпів велику шкоду, но коли світ схоче послухати і умитися в воді правди, тоді проміне скоро засліпленнє і горе.

При кінці Ісус подав науку, кажучи: „На суд я в світ сей прийшов, щоб котрі не видять, почали видіти, а котрі видять, щоб сліпими робились.“ Деякі з фарисеїв почули се і запитали: „То й ми сліпі?“ Ісус відповів їм, що если би вони не мали образования і були неуканами, тоді не були би одвічалі за своє повелення, побібно як було з родичами сліпого; но тому, що кажуть, що вони бачать, тому їх гріх остає на них. Вони не були вдоволені, що сей білий чоловік відискав вір. В дійсности вони були люті на него, як таж на Ісуса, і сповененьки викинули його із своєї громади. По їх думі він не надавався, аби міг з ними разом віддавати честь Богу.

— Бачимо, що фарисеї були люди злого серця. Їм не розходило о честь Божу або о честь суботи. Се неможливо, аби таким людям лежало на серці честь Божу. Вони були люті, бо їх становище захиталося, і ще тому, бо тут бачили діла учинені в добрім намірі, діла праведні, котрі мали за собою potwierдження від Бога, — а вони так не робили. Те саме повтаряється і тепер. До наших часів ніколи не було вияснено, чому зло є дозволене. Но тепер ми можемо се пояснити. Се говоримо таж людям і в сей спосіб усувається сліпота з людських сердець, і вони починають йти дорогою праведности. Бог має нині своїх людей, котрих послав, аби

чинили діла Божі і несли вість о царстві, вотре отворяє людям очи, що були закриті. Но як інакше поступают ті, що кажуть, що є заступниками Божими! Вони є новомодні книжники і фарисеї говорять тільки але про добре діло і про тих, котрі проповідать о царстві Божім. Богато з них виговорюють перед народем на тих, що голосять о царстві і видумують всяке інше слово на них, аби тільки представити їх в як найгіршій світлі.

Де тільки загляне правда, там зараз несе і суд. Що сталося, коли Ісус приніс світло правди, те саме повтаряється тепер в часі його другої присутности. Деякі ставлять надзвичайно щасливі, що могли прийняти Ного і його царство; деякі стали нещасливі, позалк світло правди ширитися по світі, а вони не можуть її дати; і се світло показує, що вони хотий уважають себе за конечно потрібних, є зовсім не потрібні. І місто ширити світло, ставлять йому на перешкоді і ширять темноту. Богато з них бачить, що сталися великі чуда; вони видять, що богато людей, котрі перелше нічого не знали о Слові Божім, тепер розуміють його лучше від них. І вони тим, що спротивляються правді, спротивляються тим самим ласці Божій, і певно не будуть могли спізнати правди. Прихід Христа не може для таких принести благословення. Він приносить їм суд.

СЛОВА ДО РОЗВАЖУВАННЯ.

Текст на 19. Падолиста-Новембра 1924.

„Ходіть достойно перед Богом, котрий поникав вас до свого царства і слави.“ — 2. до Солунян 2:12.

Деяко думає, що ходити достойно перед Богом значить називатися Християнином, бути чесним, правдомовним, моральним і глибоким. Розуміється, що ходити достойно перед Богом включає в собі повисше, но тут надається ще щось вільше.

Слова нашого тексту відносяться тільки до тих, що є споджені святим духом. Через майже 1900 літ Ісус приготував в неї преславне місце для тих, що будуть становити царський або пануючий дім Божий. Возлюблений Син, Ісус Христос, є Головою сего дому. Він ходив достойно, і Бог узнав його таємним і вивисшим до найславнішого становища понад всіх. Хто хоче бути членом його дому, сей мусить йти його слідами. Аби се учинити нове сотворінне мусить мати все перед своїми очима, як так само Ісус чинив, ту велику славу, яка їх відрізняє від всіх прочих. Тому отже він мусить старатися бути вірною плодою найдорожшого Сина Божого. Тому отже розважмо добре, чим як раз Господь Ісус так виріжнив ся.

.. Наш Господь з охотою сповняв волю свого Отця. Се найбільше лежало йому на серці. Він радувався, коли міг прославляти свого Отця. Він ніколи не гонив за почестями. Він був вірний і послушний. В Одриттю 3:14 Він є названий яко „свідок вірний і правдивий.“ Одним з його титулів є „Вірний і Правдивий.“ (Одр. 19:11) Його вірність зглядом Отця була беззаганна. Він був великим свідком для Отця, і його свідчення бу-

ло і все є правдиве. Його повна відданість Отцеві допомогла йому досягнути побіду і довела його до високого виявлення. Любов його до Отця була все совершенна. Він був достойний.

Християнин мусить таж охоче сповняти волю Божу і волю нашого Господа і Спасителя Ісуса Христа. Він не сміє уганяти за почестями, но має все старатися о славу Божу. Він мусить бути вірним, се значить, радо виконувати Божий закон. Він мусить бути вірним і правдивим свідком аж до смерти.

Ніхто з людей на землі не заступає Господа, тільки ті, що посвяталися йти його слідами. Се дуже велика честь заступати його тут. Но ми не можемо бути вірними і правдивими свідками, если не будемо говорити другим о царстві Господнім. Тепер є той час, коли маємо говорити се слово правди. Се Божа правда, не наша. Ми мусимо його любити. Се значить, відкинути на бік всякий страх і сміло із довірєм голосити вість о Царю. Маємо забути про себе самих а стати по стороні Господа. Ми не можемо думати, що можемо вийти в царство на підставі сего, що ми зділали лавніше. Если Господь дає нам можливість бути в його службі і бути свідками його, нехай нас ніч не відтягне від сеї служби.

Ходити достойно, значить, поводитися відповідно. Если ми начали йти слідами Господа, аби бути достойними царства, до котрого ми є поникані, ми мусимо йти аж до кінця. Він сказав: „Хто любить батька або матір більше мене, недостойн мене... І хто не візьме хреста свого і не піде слідом за мною, недостойн мене.“ (Мат. 10:37,38) Вірність аж до кінця се у слові, без котрого не можна вийти до царства слави.

СОБОРНИЙ НАМЕТ АБО СКИНЯ ЗАВІТУ.

¹²⁴Пам'ятаймо добре на сі ріжниці, коли будемо докладо розбирати дійства (церемонії) прообразового Дня Примирення, аби ми могли яснійше зрозуміти новозавітну дійсність, що прийде на місце їх. Арон умивався, щоб як слід представити чистоту і безгрішність нового сотворіння, се є Голови і Його членів тіла. „Божий, хто почався (був сплоджений) від Бога, гріха не робить, бо насіння Його в ньому перебуває; і не може грішити, бо він від Бога почався“. (1 Йоана 3:9) Нове сотворіння не може грішити і воно повинно безнастанно чувати над старими схильностями, яких уважається за умерші, аби наново не віджили. Бо коли нова воля не розпоряджує зовсім старою волею, се значить, що стара воля ще не вмерла, і що нова ще не є „побідником“. Бо коли стара взяла верх, се означало б триваючу смерть нового сотворіння, котра була б „другою смертю“.

¹²⁵В День Примирення Арон не одягався до служби в звичайні свої шати (ризи) слави і краси, але брав на себе шати жертвенні, льняні, як ознаку чистоти і праведности святих. Льняні шати були запорукою світлх шат, що мавсь отримати; Льняний пояс представляв його як слугу, хоч не так сильно, як коли, при кінці Дня Примирення, він опоясався мережаним поясом наплечника; льняна мітра або корона була та сама, що і при вбранню шат краси і слави, і вказує на совершенну праведність нашої Голови так підчас жертви як і після жертви. Так само новозавітний Первосвященик, будучи Божого духа, сплоджений з духа, хотів іще не був зроджений з духа, був готовий і гідний довершити жертву примирення при першій своїй приході і тому піднявся її сповнити, як се було представлено в Ароні.

¹²⁶От з чим входити мусить Арон у святиню (у Святая і Святая Святих): з бичком (тепцем) про жертву за гріх та з бараном про воспалення. . . . І принесе Арон бичка як жертву за гріх, що буде (заступати його) за него, та й спокутує за себе (членів свого тіла, се є священників) і за свій дім (всі віруючі, всі „домовники віри“, се є Левіти) . . . Та й заколе бичка, що на жертву за гріх, і що буде (заступати) за него. І візьме він кадильницю повну жару з жертівника перед Господом і набере повні руки пахучого кадила на жар перед Господом (кадильниця з жаріючим углем була положена на верху золотого жертівника в Святая, а на дрібно стовчене кадило вилізало з себе дим і милу вонь), щоб хмара з кадила (перейшовши аж поза другу завісу) вкрила віко (ублагальню), що на світленю (покриває скриню свідчення, закон), щоб не вмерти йому“, се є сльбі переступив сі услівя, під якими виключно міг він явитись гідно перед лицем Бога. — Стихи 3,6,11-13.

¹²⁷Дивлячись через прообраз на дійсність (антитепу), порівнаймо тепер, крок за кроком, діла Ісуса з сим пророчим малюнком, що представляв Його. Коли чоловік Ісус Христос посвятив або пожертвовав себе, Він сейчас як нове сотворіння сплоджений (початий) через святого духа, взяв пожертвоване людське життя (представлене через кров бичка), аби предложити його у властивім часі перед Бога, як жертву викупу за життя Адама і його

роду. Як сплоджений з духа Він не сповняє вже більше своїх урядових чинностей на Дворі, але в першій часті в Святая, де мусить грохи пождати і принести своє кадило на огонь проби: Він мусить показати свою вірність і послух для Бога і свою праведність через терпіння як сплоджений Син, закни увійде до Святих Святих, се є до совершенного духового стану.— Жид. 5:8.

¹²⁸Первосвященик брав з собою, wraz з кровю, огонь з жертівника і повні жмені пахучого кадила, аби закапати присмно; так подібно і наш Господь Ісус, виповняючи свій сльоб посвячення через три і піврока свого іслаництва, був солодкими і присмними пахощами для Отця, і заравом ствердив повноту посвячення і совершенність жертви. Пахуче кадило, потовчене надрібно, представляло совершенність чоловіка Ісуса. Огонь з мідяного жертівника представляв терпіння, які Він мусів переносити; а що Первосвященик сам переносив сей огонь, показувало се, що наш Спаситель, через свою вірність, мусить стягнути на себе переслідування. А коли совершенне Його єство (кадило) зіткнулось з досвідченнями життя (огонь), тоді оказало совершенний послух для Божої волі, се є видало солодкі пахощі. В сей спосіб є показані Його покуси в цілім Його життї, котрі Він поконав, не поповнивши гріха. Як все кадило мусило спалитись на огни, так Він віддав все своє, будучи послухним. „Повні жмені“ Первосвященика, котрі він приніс в жертву, представляли, як були вимагані від нашого Господа повна міра і злібність праведності і як Він одно і друге виконав.

¹²⁹Підчас коли Ісус, як нове сотворіння, находився в Святая і користав з світла золотого світильника та кормився хлібами правди і приносив Свої в жертву присмне кадило, погляньмо на Двір і іще дальше поза Табор і дивімся на инше діло, яке рівночасно відбувалось. Ми вже бачили убитого на Дворі бичка, котрий представляв чоловіка Ісуса, що посвятив себе в трицятім році життя в часі свого хрещення. Тепер положили на мідяний жертівник товщ його і нирки і ріжні животворні части. Все те говорить сильно, бо бичок мав багато товщу. Хмара диму, звана „солодка вонь для Бога“ уноситься перед лицем всіх, що є на Дворі, се є перед священниками, котрі є на тій самій дорозі, що і Ісус, їх Господь і Голова.

24) Коли шати „краси і слави“ представляли прославленого Христа, Голову і тіло, то чому він носив їх в часі свого посвячення і помазання на священника? 3 Мой. 8: 7-10.

Відповідь.— Се показує, як Бог предвидів і наперед призначив цілий уряд і працю дійсного священника перше, чим Ісус був помазаний. Сі шати представляли будуче діло Первосвященика.

25) Чому Арон приніс жертву за гріх „за себе“, як також за всіх „членів свого дому“? і що се представляло? § 126.

26) Прообразом чого се, що Первосвященик брав повні жмені солодкого кадила і ніс його з кровю до Святих і клас на золотий жертівник? § 126.

27) Що означав жаріючий уголь, на котрий клали хрібне кадило? § 128.

28) Що представляв дим кадила, що переходив поза другу завісу до Святих Святих? § 128.

29) Чому Арон мусів хвиляю пождати в Святая закни увійшов з кровю бичка до Святих Святих? §§ 127, 128.